Reg No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

నెల్లూరు నుండి ప్రతి శుక్రవారము వెలువడును.

సంపుటం 4 | 19-10-1934 — శుక్రవారము. | సం॥చందా రు 4-0-0.
సంచిక 5. | | విడిపత్రిక 0-0-6.

కొరడా దెబ్బలు

(విమర్శ రాయడు).

జస్టీసు పక్షానికి ఈమధ్య కొంత పలుకుబడి హెచ్చుచున్నమాట నిజమే! దీని కారణమేమిటని ఊహిస్తే జమీందారులు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు మొదలు ప్రధాన మంత్రిపదవుల వరకు ఆక్రమించుకొనుటవల్ల దేశంలో పలుకుబడిని విశదపరచుతుంది. మొన్నమొన్న కభోలు జస్టీసుపార్టీ మీటింగు జరిగితే వానికొచ్చినవారంతా లెక్కపెట్టాము. కంట్రాక్టరులు, బిల్లులు ప్యాసు చేయించుకొనుటకు వచ్చినవారు, వయస్సు ముదిరిపోతున్నదే ఏదైనా నమ్మకుంటుండు ఉద్యోగం సంపాయించు [illegible] గారికి ఇనుగువారుగు వారిని ప్రతిమాలుకొని తీసుకవచ్చినవారు, సెప్షలువయ్యన్న కోసరం 6 నెలలుగా ఆదాయంలో సగభాగం ఖర్చుచేసి కంట్రాక్టులకోసం సిఫార్సులతో వచ్చినవారు, ప్రెసిడెంటుగారి స్వంతబావకు కంట్రాక్టులు ఆకీయన్న 6 ఏండ్లగా వసూలు చేసుకోలేక రమ్మన్నప్పుడు ఓటికంతా ఈరోజువారు, ఇల్లువాకిలి బాకీలవారికి అప్పగించినారు, సర్వసంగ త్యాగమైన ఒక కంట్రాక్టరు [illegible] గోచీకట్టుకొని [illegible] చదువుచెప్పినా చెప్పకపోయినా కోర్టు కేసుల్లో ప్రవేశమైనాకేనీ మా గ్రామానికి ఆధారంగా వుంటున్నాడు ఆకవంతా వరగదొయ్యద్దని ప్రతిమాలుకొటానికి వచ్చినవారు, జమీందారు దివాణంలో ఉంటే మాట్లాడలేము, ఇక్కడైనా చెప్పుకోని పాఠశిస్తు తోసేస్తానని 6 సంగా అప్పుడుండే బాపత్తి కనుక్కోవచ్చునని వచ్చినవారూ, ప్రెసిడెంటు ఓటువారు వేస్తానన్నలోడు యింతవరకు కొంత కూడా చేయలేదే! వానిసంగతి కాల్పూ పూర్వ తేల్చుకొని వస్తామని హాజరైనవారు, ఈలాంటి బాపతులంతా కుర్చీలనిండా పట్టక, వరండాలో కూడా పైరుద్దవేసుకొని కూర్చున్నారు. వీరిలో నిజంగా పార్టీమీద భ్రమతో వచ్చినవారెవరైనా ఉన్నారాయంటే కాగడాలేసి వెతికినా ఒక్కరుడు కూడాలేరు. దీనికారణం కాంగ్రెసువారు మడికట్టుకొని కూర్చున్నందువల్ల దేశంలోఉండే అధికారాలన్నీ జస్టీసువార్లే ఆక్రమించుకొన్నందుచేత ప్రతివాడూ వెళ్లి వారి అడుగులకు మడుగులొత్తాల్సి వస్తుంది. మునిసిపల్ అధ్యక్షులు, ఎక్స్టెన్షన్ కొన్సిలు అధ్యక్షులు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు అందరు జస్టీసువారే! మొన్న ఒక జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటున్నా, ఎక్స్టెన్షన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటున్నా, చేరి ఎక్సైజ్ విషయాలు మాట్లాడుతుంటుంటే తమ యిరువురి క్రింద 2500 మంది ఉపాధ్యాయులున్నారు. వారు తలాఒక ఓటువేస్తే 2500 ఓట్లు ఆబాపతుక్రింద రావచ్చునని లెక్కకట్టినారట. వెంకటగిరి రైతులు చెన్నపట్నాన ఒక కాకితం అచ్చువేసి యున్నారని ఒక పెద్ద అచ్చుకాకీసు ప్రారంభించుటన్నదిగితే మీజమీందారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వారితో మాకు పనుంటుంది. కొట్టి వేయ్యమన్నారట. చూచారా పలుకుబడి ఎంతదూరం పాకిపోయిందో. ఈసంగతులు కాంగ్రెసువారికి చెప్పితే నీతికాలాడతారు. బా యు కా టా ఫ్ కొన్నాలు అంటారు. స్థానిక స్వపరిపాలన యిచ్చినందుకు కాంగ్రెసంటే [illegible] దానిలోదూరి నిజమైన ప్రజాపాలన రుచిచూపిచేగా ప్రజలకు నచ్చుతుంది. రెల్లకాలం "నాకుఐశ్వర్యం, నాకు ఆరోగ్యం, నాకు ధనం, నీకు ఋణం" అనే జస్టీసు పక్ష పరిపాలనచే ప్రజలు చవిచూచినటువంటి మూలాన ప్రజల్లో స్పిరిట్ పోతున్నది.

* * *

వెంకటగిరికి కొత్తగావచ్చిన దివానుగారు రైతుల తకరార్లు తీర్చడానికి పూనుకోవడంలే! తకరారులు తానెంచుకొన్నట్లుంది తీరానికి. వీ[illegible]

అసెంబ్లీ.

నవంబరు 10

[illegible]!

నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలతరఫున అసెంబ్లీకి కాంగ్రెసువారు శ్రీయుత **గోగినేని రంగనాయకులు** గారిని అభ్యర్థిగా నిలిపినారు.

కాంగ్రెసువారు స్వార్థమునకు గాక దేశస్వాతంత్ర్యమునకు [illegible]ట తమ రెరిగినదే!

తామెల్లరు [illegible] నవంబరు 10 తేదినాడు మీమీపోలింగు స్టేషనులకువెళ్లి తమ ఓట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థికేయిచ్చి దేశాభిమానమును వెల్లడించ ప్రార్థన.

తామందరివద్దకు మేమువచ్చి చూచుటకు కాలవ్యవధిలేదు. ఈకార్యమునందు తమ కందరికి బాధ్యత కల్గినదేగాన మీరావనిగా చూచుకోవలెను.

నవంబరు 10 తేది మరచిపోవలదు.

19—10—34
నెల్లూరు

దేశ సేవకులు,
బెజవాడ గోపాలరెడ్డి
వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య
మేనకూరు సీతారామిరెడ్డి
లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డి
మన్నేపల్లి హనుమంతరావు
బొమ్మా శేషురెడ్డి

కొచ్చినతర్వాత అక్రమాలుచేసి క్రింది అధికార్లకు చనువు హెచ్చిపోయింది. ఇంతకుముందు ప్రయివేటు విషయాల్లో భయపడుతున్న వెంకటగిరి తహశీలుదారు యిప్పుడు నిర్భయంగా తన వ్యవహారం సాగిస్తూవున్నారు. ఒకమాటు వెంకటగిరి రావంతటిపట్టు చేసినట్లు, [illegible] ఉద్యోగినే సిపాయిలమీద యిద్దరాకంత ఉద్యోగం యిస్తే ఆ తప్పుచేయుటుంటా ఉంటారా? ఇంక ఈ రైతులు బాగుపడేదారికయ్యేదే. దివాను [illegible] నాడా?

మనలో మాటలు

అదేంఖర్మమోగాని, ఎంత త్యాగంచేసినా. ఎన్నిసంవత్సరాలు కారాగృహాలలో ఉన్నా, కొంచెం తప్పు ఎవరికోసరమోగాని చేస్తే, మరుక్షణమే పత్రికల్లో పడుతారు. ఈమధ్య సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసువాదులునూ, జిల్లాసంఘాధ్యక్షులునూ అయిన శ్రీయుత కల్లూరి చంద్రమౌళి గారు, తదితర ప్రముఖులు రామయ్యగారి అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపర్చేందుకు నెల్లూరుజిల్లాకొచ్చి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారింట్లో ఉండి తగిన సహాయంకూడా చేస్తామని వాగ్దానం చేశారట. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు జస్టీసు అభ్యర్థిని బలపరుస్తారట అని వెంటనే పత్రికల్లో పడింది. ఏసన్నిహిత బాంధవ్యములవల్లనో కొంచెం [illegible] అబద్ధాలుకూడా చెప్పుతున్నారట. అదేగాలేదు, చెప్పాలేదు. ఏదైతేనేం [illegible] తెనాలినిమీద వచ్చానని పలికారట. అబద్ధాలాడినా అతకాలి. గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి తాలూకాలోనితూముక్కి, నెల్లూరుజిల్లాలో బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారింట్లో మకాంచేశారట. [illegible] కోసం కొన్సిలు అధ్యక్షుని సిఫార్సు కావాల్సొచ్చిందా? ఈతిప్పలేందుకూ. రంగులు మార్చే భావమ్ము, [illegible] బయట పడితే బాధలేదు. ఈ అబద్ధాలవసరంలేదుగా!

జస్టీసుపక్ష అభ్యర్థిని గురించి కొంచెం చెప్పవలసి ఉంది. ఒకవైపు రావు (నరసింహారావు) బొబ్బిలి (ప్రభు[illegible]) [illegible] రాజా (వెంకటగిరి కుమారరాజాగారును) [illegible] అను ఒకకోపంతో ముందు [illegible] వారు. ఇంత పెద్దమనిషి [illegible] ప్రయత్నించడం వైఖరిలేనా!

మనలో మాటలు

1-వ పేజీ తరువాయి.

రావు బహద్దూరు కోసరాజు రామయ్యగార్ని గురించిన కొంత విషయాలు వ్రాశాను. ఇక వారు ఎసెంబ్లీలో చెయ్యబోయ్యే పనుల్ని గురించి వ్రాస్తాను. ఇదంతా ఎందుకయ్యా అయనేం గెలవబోయ్యాడా పెట్టబోయ్యాడా. దేనికీ కాగితాల ఖరాబని అడిగావు. వారు ఎన్నికల్లో గెలవటం అంటే ప్రపంచమంతా మునిగి పోవటమన్నమాటే. కాని వీరో మారుమూలనున్న ముద్రాక్షరశాల వల్ల, పత్రికల వల్ల, కాగితాల మీద మాత్రమే పడుతున్నారు. రంగనాయకులు గారికి ప్రమాదం ఎక్కడ వచ్చేందువల్ల, మహాజంగా కాంగ్రెసు వారవటం వల్ల, గాంధిగారి యందు గురుభావం ఉండుటవల్ల ఊరకున్నారు. రామయ్యగారి కెల్లానో క్రియాపూర్వక జయం ఉండదు కనుక అవకాశం ఉన్నప్పుడల్లా అనుకోనిద్దాం అని అభిప్రాయం. రామయ్య గారెంతమున్నా, స్వతంత్రు లెంత మ్రోగినా, సత్యవాదు లెంత అర్థాలు వ్రాసినా, రావు లెంత కొట్టుకున్నా, గుంటూరువారిలోవ గుంటూరువారికే నెల్లూరివారిలోవ నెల్లూరువారికే ఇక రామయ్య గార్కి మిగిలేది మధ్య "కం" మాత్రమే.

* * *

రామయ్యగార్ని వదులుతాం. ఇక వారు శాసనసభలో చేసే కార్యక్రమాన్ని గురించి ఆలోచిద్దాం. ఓడిపోయ్యేవారు గనుక మేమెందుకు చింతించవద్దాం. వీరి అనుభవం అల్లా (వీరి సత్యవాది మాటలే) ఒక్క తెనాలి తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుడుగానే. కొన్నాళ్లున్నా ఈపండుగలు మన సాక్షిగాను. ఇక్కట్నుంచి ఏ ఏ వారిలోతో గ్రాన్సుఫరు చెయ్యాలనే తీర్మానాలు, వెనక ఎలెక్షన్లకు వెళ్లినప్పుడు వాళ్లకి రాజ్ఞేస్తాం అని వాగ్దానం చేశాం మళ్లా ఎన్నికలు వస్తున్నాయి, కాబట్టి ఆ రోడ్లకి ఎస్టిమేట్లు తయారు చేయించి, కంట్రాక్టును మన "స్వతంత్రరావు"గార్లకివ్వమనో తీర్మానాలు, యల్లయ్యగారి పల్లెల్లో మనకి ఓట్లివ్వలేదు కనుక అక్కడున్న లోకల్ ఫండు భావుల్ని పూడ్చెయ్యాలి, అక్కడనుంచే పాఠశాలల్ని ఎత్తెయ్యాలనే తీర్మానాలేగా ఎన్నాళ్లు రామయ్యగారధ్యక్షత వహించి ప్రవేశపెట్టిన, ఆమోదించిన తీర్మానాలు చివరకి వీరు రేపు ఎసెంబ్లీకి పోయినా (పోలేరండి) మాగ్రామంలోని బాలికా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు నెల్లూరే కర్నూలునుంచి లేచి నమస్కరించలేదు, కనుక ఆయన్ని అండమాన్సుకు ట్రాన్సుఫరు చేయమనే తీర్మానాలు ప్రవేశపెట్టితే అంతా నవ్వుతారు. వెంటనే పీసర్తాయ గారో తిరిగి తెనాలి కోట తాలూకా బోర్డునిచ్చి వీరిని శాశ్వత అధ్యక్షునిగా ట్రాన్సుఫరు చేయమని తీర్మానం పెట్టితే అందరూ చేతు లెత్తుతారు. తాను వారితో పాటు చేతు లెత్తి నోళ్లుతెరచి కాలికి బుద్ధిచెప్పాలి. అప్పుడు మన వలిశెట్టి రామారావుగార్కి చేతినిండా పని. దేనికి నీకింత అనవసరప్రయాస, ఆరాటం. పోనీ అందరూ శ్వేతపత్రంమీద మాట్లాడుతారా? అంతా రిజర్వుబ్యాంకులపై ఉపన్యసించుతారా? అంతా బడ్జెటుపై చర్చించుతారా? కొందరు మాట్లాడకేవాలు. మిగిలివాళ్లు చేతులెత్తటమేగా అందుకైనా పనికిరానా అంటే దానికేనెందుకు ఏలిమ్మినపండినా సమయానికి చెయ్యిఎత్తుతారు. కాబట్టి రామయ్యగారు రంగంనుండి నిష్క్రమించినా దేశానికి నష్టం ఏంకలగదు. కాని వెళ్లితే తీరని నష్టం కలుగుతుంది.

(నాగేశ్వరరావు.)

ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణ ఆక్టు

నీటి పారుదల మరమ్మతులు

రైతుల కంటె జమీందారులకే హెచ్చు రక్షణాలుండుట.

రైతులు మరమ్మతు చేసినను జమీందారునుండి వసూలుచేసుకొనుటకు కధికారముకద్దు

ఆయికట్టు నిర్ణయించుటకు రైతు కధికారముకలదు.

(వెల్లంకొండ వరదాచార్యులు, బి. ఏ., బి. యల్.)

జమీనులలోనుండే చెరువుల మరమ్మతు విషయకి నిబంధనలు వెనుకటి ఆక్టు 8-వ అధ్యాయము 135 మొదలు 142 సెక్షన్లలోనున్నవి. మదరాసు శాసన సభవారు సదరు ఆక్టు యొక్క సవరించుటకయి క్రొత్త ఆక్టును జారీచేయించియున్నారు.

జమీను చెరువుల మరమ్మతు విషయములు బిల్లు 8 వ అధ్యాయము 136-ఎ మొదలు 144 సెక్షన్లలో నిబంధింపబడియున్నవి. పాత ఆక్టులో ఆయకట్టు అనుమాటకు నిర్వచనములేదు - లేకున్నను దీనివలన నెవరికి బాధలు లేవు. ఆయకట్టు అనగా చెరువు నీరుపారుదలయ్యే భూమి అని ఆమాటకు అర్థము చెప్పబడినది. ఈ అర్థము అందరికి తెలిసినదే. చెరువులు గొప్ప, చిన్న అని రెండు తరగతులుగ విభజింపబడినవి. రెండువందల యకరములు అంతకు మించిన ఆయకట్టుగల చెరువులు గొప్పచెరువులుగా లెక్కింపబడినవి. తదితరములు చిన్న చెరువులుపై ఆయకట్టు విస్తీర్ణము తగ్గినను కొన్ని చెరువులు రైల్వేలైను సామీప్యములో నుండుటచే నవి రైల్వేకు ఉపద్రవకరములుగా నుండుటంబట్టి యవి గొప్పచెరువులగనే పరిగణింపబడినవి. సవరణ ఆక్టులో గొప్ప చెరువులకు సంబంధించిన నిబంధనలన్నియు వీటికి కూడ అన్వయించును. ఇతరకారణములను బట్టి జిల్లా కలెక్టరువారికి యుక్తమని తోచినయెడల నిర్ణీతమయిన ఆయకట్టువిస్తీర్ణము లేని చెరువులుగూడ పెద్దచెరువుల క్రింద చేర్చబడునని జిల్లాగెజెట్టులో ప్రచురింపవచ్చును. అంతట అవి పెద్ద చెరువులుగా పరిగణింపబడును. చెరువులు సక్రమముగా మరమ్మతు చేయబడనియెడల వాని ఆయకట్టులోనుండు భూములకు నీరుపారుదలగాక పైర్లు యెండిపోవుచుండును. ఇట్టి సందర్భములలో శిస్తు తగ్గించుటకు జమీందారు బద్ధుడుగాడు. ఏలయన శిస్తుతగ్గింపవని రైతులుగుటకు కమరామలయున వసరత్తులు పట్టాలలో నుండక పోవుటచేత వ్యవహారముచేసిన్ని రయితుకు లాభములేదు. చెరువు పరియగు మరమ్మతులు చేయబడక అవిరుస్థితిలోనుండినయెడల వెనుకటిఆక్టు ననుసరించి మిరాశీల వర్యలుచ్చుకొనవుండిరని రివిన్యూ వారమునకు దురు. రయితులలోనైన ఐకమత్యముండిననేగాని ఆక్టుక్రింద చర్యపుచ్చుకొనుటకు వీలులేదు. చర్యపుచ్చుకొనవలచిన రయితులకు పాత ఆక్టు ప్రకారము ఆయకట్టులో నాల్గవవంతు విస్తీర్ణము నకు పట్టా కలిగియుండవలెను లేనియెడల సదరు ఆయకట్టుక్రింద వసూలుకాబడు శిస్తులో నాలవ వంతు అయిన చెల్లించువారుగ నుండవలెను. సవరణవలన పైప్రకారము భూమిలేనివారు శిస్తు చెల్లింపనివారుగూడ పెద్ద చెరువుల మరమ్మతు కోరునప్పుడు రెండు వందలరూపాయలు ధరావత్తు, చిన్న చెరువు మరమ్మతు కోరునప్పుడు వంద రూపాయలు ధరావత్తు కట్టినయెడల ఆక్టు ప్రకారము చర్య పుచ్చుకొవలసి నదిగా అర్జీపెట్టుటకు అర్హులగుదురు. ఇదివరలో నిట్టి అర్జీలు జిల్లా కలెక్టరుగారియొద్దనే దాఖలగుచుండెను. చెరువు లిప్పుడు రెండు రకములుగా విభజింపబడినందున పెద్దచెరువులకు సంబంధించిన అర్జీజిల్లా కలెక్టరుయొద్ద దాఖలు కావలెను. చిన్న చెరువుల సంబంధములగు అర్జీలు రివిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు వద్ద దాఖలుచేయబడవలెను. పాత ఆక్టు ప్రకారము అర్జీలో ఫలానా చెరువుకు చాలకాలముగా మరమ్మతులుచేయుటలేదనియు జమీందారుకు అర్జీలు పెట్టుకొన్నను వానిమీదవారేమి చర్యపుచ్చుకొనలేదనియు, మాగాణిపైర్లు సరిగా కావడములేదనియు, ఫలాని మరమ్మతులు అవసరమనియు, చెరువు క్రింద పారుదల విస్తీర్ణ మింతయనియు, ఇంత శిస్తు వసూలు కావని యున్నదనియు, పై సందర్భములనుబట్టి జమీందారుగారిని తక్షణము చెరువు మరమ్మతు జరిగింపమని యాజ్ఞాపించుటలాగున అడుగుకొనవలెను, అర్జీలో నేమారు కాబడవలసిన పై విషయములలో సవరణఆక్టు మార్పుచేయలేదు. అయినను అర్జీలు దాఖలయిన పిమ్మట కొలతలు తనిఖీలు చేయవలసినయెడల జమీందారులు తప్పకపై ఇదివరలో రయితుల కట్టిన వసూలు కలుగచేయుచుండిరి కాబోలు. అట్లు ఇకమీద వారిని ఇబ్బంది పరచకుండుటకయి సదరు జులాశయములనట్టిని రయితులుగాని, వారియులాకొవారుగాని, ధారాళముగా పోవచ్చునని సవరణ ఆక్టులో నిబంధింపబడియున్నది. విచారణ కలెక్టరు స్వయముగా జరిగింపవచ్చును. లేక వారి [illegible] జరిగించి వారివలన రిపోర్టు తెప్పించుకోవచ్చును. ఈవిషయములో మార్పు మియులేదు. ఎవరువిచారించినను చెరువుకు మరమ్మతులులేక పారుదలసరిగా లేదనియు, దీనికి రయితు నుప్తియము లేదనియు, దీనిని బాగుచేయుటకు ధర్మబంధం ఇవాండార్లు కేలాటి కార్యభార లేదనియు, ఏర్పడినసే మరమ్మతు విషయమై కలెక్టరు ఉత్తరువు చేయును. ఈవిషయములోను మార్పేమిలేదు. ప్రాత ఆక్టునునుసరించి కలెక్టరు జారీచేయు ఉత్తరువులలో ఫలాని మరమ్మతులు నిర్ణీతమయిన కాలములోపల భూస్వామి జరిగించవలసినదిగా నున్న, వాటి కిమ్మతు ఇంతయనియు అట్లా వారుజరిగింపనిచో దరఖాస్తుపెట్టే రయితులు ఇతరుల సహాయముతో నిన్ని నాళ్లలోపల జరిగింపవలెననియు తెలియబఱచవలెను. ఈవిషయములో నొకగొప్ప మార్పు చేయబడినది. దానిని వెనుక యోచింతము. పాతఆక్టులో కలెక్టరు ప్రధమములో నిర్ణయించిన కాలమును పొడిగించుటకు నిబంధనలులేవు. సవరణ ఆక్టులో రయితులయొక్క సంజాయిషీ జమీందారుగారి ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి కాల నిర్ణయముగాని అవల వాయిదాల నిర్ణయముగాని కలెక్టరుగారు చేయవచ్చునని యున్నది. ఒకవేళ విచారణలో జలాశయము మంచి స్థితిలోనున్న ట్లేర్పడవచ్చును. లేక వాటి దుస్థితికి రయితు లోపములే కారణముగా తేలవచ్చును. అప్పుడు రయితుల అర్జీ పాత ఆక్టునుబట్టి త్రోసివేయబడును. సవరణ ఆక్టువల జమీందారుని ఖర్చులకుగాను రయితుల అర్జీ పెద్ద చెరువుకు సంబంధించినచో ఇన్నూరురూపాయలు చిన్న చెరువుకు సంబంధించిన చో నూరురూపాయలు వారిచేత జమీందారుకిప్పించవచ్చును. అర్జీ పెట్టిన రయితులు ప్రప్రథమమున ధరావత్తు కట్టినచో ఆ మొత్తమునుండి యిప్పించవచ్చును. ధరావత్తులో సదరు మొత్తము పోను ఏమయిన మిగిలినయెడ అపరాధము క్రింద దానిని సర్కారువారు స్వీకరింపవచ్చును. ఈ నిబంధనలు నూతనములు. పైప్రకారము కలెక్టరుగారుజారీచేయు ఉత్తరువులో జమీందారులు యింతకాలములో మరమ్మతు చేయనియెడల నింతకాలములో రయితులు చేయులాగున ఆజ్ఞాపింపవచ్చునని చెప్పియుంటిమి. సవరణఆక్టుప్రకారము జమీందారు నిర్ణీతమయిన కాలములో మరమ్మతులు చేయించకపోతే ఎస్టేటు ప్రకారము మరమ్మతును ఖర్చును ఇంతకాలములోపల డిపాజిట్టుచేయమని జమీందారులకి కలెక్టరువారాజ్ఞాపింపవలెను. అట్లా జమీందారు కట్టకపోతే వారి యిదా విధ్యావచ్చును. అప్పటికిని కట్టకపోతే సర్కారువారికవలె కలెక్టరువారు భూ శిస్తు వల్ల వసూలుచేయవచ్చును. అట్లా వసూలుకాబడినపిమ్మట కలెక్టరువారికి ఇవ్వవచ్చినట్లు పనిజరిగించి దాని ఖర్చులపై మొత్తమునుండి ముజరా పెట్టుకోవచ్చును. చాలకపోతే జమీందారునుండి కొరత మొత్తము వసూలు చేయవచ్చును. కాబట్టి జమీందారు మరమ్మతు చేయని యెడల ఒకేపట్టున అర్జీ పెట్టిన రయితులను మరమ్మతులు చేయులాగున మునుపటివలె నిర్బంధ

ఇవి

పన్నులా—దోపిళ్లా బాబు!

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో

ఉతుకుక్కలా మడమూరులో		యా॥ కి రు	80—0—0
పెరిమిడిలో	...	,, ,,	74—12—0
నిడిగల్లు సిద్దాగుంట	...	,, ,,	65—0—0
మాకెళ్ల తాలూకాలో మెట్టతోటలకు		,,	25—0—0
తూర్పు కనుపూరులో మాగాణికి	...	,,	20—0—0
వల్లూరు, పెళ్లూరులో మాగాణికి	...	,,	17—0—0

ఈవరుమానాల కాపాడు కోవటానికే శాసనసభలు, జిల్లాబోర్డులు కావాలసింది వీరికి.

నష్టపరిహారము చేయుటకు కలక్టరు వారి కధికారము లేదు. కాబట్టి యిట్టిసందర్భములలో యిష్టము వచ్చిన రీతి బలత్కారముచేసిన రైతులను నష్టపరచిన జమీందారులు. పాత ఆక్టు 139-వ సెక్షనులో రయితులు మరమ్మతు జరిగించినయెడల దాని ఖర్చును వారికి జమీందారుల వలన కలక్టరు రాబట్టి యిప్పించవలెనని విధించబడినది. జమీందారు సదరు ఖర్చు మొత్తము ఆక్షేపెట్టి మరమ్మతు చేయించినయెడల ... చెల్లించకపోతే చెరువుల క్రింద ఆయకట్టు సాగుచేయు రయితులవలన వచ్చిన కలక్టరుసహాయముతో రాబట్టుకొనవచ్చును. దీనిని ఖర్చులతోపాటు కలక్టరు వసూలుచేయవచ్చును. అట్లా చెల్లించిన పయికమును రయితులు వారికి చెల్లవలసిన శిస్తులోనుండి తగ్గించుకొనవచ్చును. రయితులు మరమ్మతుచేయుటకు ఇప్పుడు సదరు ఆక్టుప్రకారము వీలులేనందున ప్రస్తుతము 139-వ సెక్షను రద్దయినట్లు భావింప వలయును. ప్రాత చట్టముబట్టి మరమ్మతుచేయవలసినవారు ఏకీభవించి ధను ఇనాందార్లయినచో రయితులు దాఖలుచేయు చెరువు మరమ్మతుల అర్జీలు కలక్టరు సాధారణముగా పట్టకూడదు. అత్యంత అవసరమని తోచినయెడల మరమ్మతువిషయమయి తగిన ఉత్తరువులు చేయవచ్చును. సవరణ చేసిన గా జమీందారుకు ఇనాందారుని మరమ్మతు చేయమనిగాని లేదా దానికయ్యేఖర్చు కట్టమని ఆజ్ఞాపింపవచ్చును. ఆఇనాందారు కెంటిని జరిగించకపోతే వానిమీద కలక్టరువద్ద దావాచేసి మరమ్మతులుకయ్యే మొత్తము రాబట్టుకొనవచ్చును. ఇంకా ఇనాముయు జమీనులో కలుపుకొనవచ్చును. ఈసవరణ జమీందారులకు అనుకూల మయినది. సవరణ ఆక్టులో నాలుగు నూతన నిబంధనలు చేర్చబడినవి. అవి పాత చట్టములో లేవు. మొదటిది రైతు జమీందారు చెరువు క్రింది ఆయకట్టు విస్తీర్ణమెంత అయినది ఏయే భూములు దానిలో చేర్చబడవలసినది నిర్ణయింపమని రివిన్యూవారికి అర్జీ యిచ్చుకోవలయును. దానిమీద రివిన్యూవారు మరమ్మతు అర్జీవలె దీనిని విచారించి ఆయకట్టులో మాగాణి యింత ములు మెంతయని నిర్ధరింపవచ్చును. వాని శిస్తులు గూడ తకరార్లు లేకుండ తీర్మానింపవచ్చును. అట్లా తీర్మానింపబడిన దరిమిల్లా గూడ నింకా కొన్ని భూములను ఆయకట్టులో చేర్చవలెనని జమీందారు అర్జీనివ్వకోవచ్చును. దీనిని విచారించి రివిన్యూవారు చెరువు క్రింది ఆయకట్టు విస్తీర్ణము హెచ్చింపవచ్చును. తనంతట తానే జమీందారు ఆయకట్టు విస్తీర్ణము జాస్తీచేయకూడదని నిబంధింపబడినది. రెండవది వెంబడి ఆరేండ్లుగా తన భూమికి పారుదల లేక మాగాణి పైన్ల పండదము లేనందున మాగాణిని మెట్టగాగాని ములంగాగాని మార్చమని రైతు రివిన్యూవారికి అర్జీపెట్టుకోవచ్చును. చెరువుమరమ్మతు విషయమై అర్జీలవలె దీనిపైని తగు చర్య పుచ్చుకొని రైతునకు పరిహారము రివిన్యూవా రొసంగవచ్చును. ఈసవరణ రైతు కనుకూలమయినది. అర్జీలు పెట్టి చెరువులు మరమ్మతు చేయించవలెననిన కష్టతరమైనపని. [illegible] దారులు ప్రతిఘటించినచో మరమ్మతు వ్యవహారము [illegible] కష్టతర మగును. అర్జీలు [illegible] రయితులు [illegible] అర్జీ పోవుటయే కాక జమీందారు ఖర్చులు గూడ రైతుల తలపైబడును. అన్ని సరిగా నుండినను కాలవిళంబనము జరుగును. రైతులు వారి పనిపాటులు చాలించుకొని రివిన్యూఆఫీసుల వద్ద పడిగాపులు కాయుటయు దుర్యోగ్యమగును. దీనికన్న చెరువులు సరిగా లేనందున ఆరేండ్లుగా పారు[illegible] చెడిపోయినదని తెలుపుచు భూములను మాగాణి తరమునుండి ఇంకొక తరమునకు మార్చ [illegible] జమీందారు తన శిస్తుతగ్గి పోవునని తనంతటతానే చెరువులను బాగుచేయించు తటస్థించును. ఈసవరణ మాత్రము రైతుల కష్టంతో పనికి వచ్చునది.

శాసనసభా బహిష్కారము శాశ్వతముగాదు.

మహాత్ముని ప్రకటన.

వార్ధా అక్టోబరు 15:—

నేను కాంగ్రెసును వదలివేసితినను కారణమున ప్రతికూలురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయము కలుగకుండునట్లులేనిపోని అసత్య కల్పనలను చేయవచ్చును. గాన కాంగ్రెసు వారిపుడు శాసన సభలకు ముఖ్యముగా వెళ్లవలయుననియే నేను మరొకసారి తెల్పు చున్నాను. వెనుక శాసనసభలను గూర్చి నేను మరియొకవిధముగా తెలిపియున్ననూ నాయభిప్రాయ మిపుడు కాంగ్రెసువారు శాసన సభలను వశపరచుకొన వలయుననియే అని అందరునూ తెలుసుకొన వలెను. శాసనసభలను వెనుక కాంగ్రెసువారు బహిష్కరించిరి. కాంగ్రెసువారు ఎల్లకాలమునూ శాసనసభలను బహిష్కరించ వలె నను అభిప్రాయము నాకెన్నడునూ లేదు. కాంగ్రెసువారు శాసన సభలకు వెళ్లవచ్చునను అభిప్రాయముకల వారిలో తీరుబడిగల వా రందరునూ శాసనసభలలోనుండి దేశసేవ చేయవలయునను సంకల్ప ముతో కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తమసేవను సమర్పింప కోరెదను. ఇపుడు జరుగుచున్న ఎన్నికల వివాదాలు వేరువేరు రాజకీయ సిద్ధాంతములకు సంబంధించినవిగాని, ఆసిద్ధాంతముల ననుసరించు చున్న వ్యక్తులకు సంబంధించినవికావు.

ఒకపార్టీ అభ్యర్థులు ఆపార్టీ సిద్ధాంతములకు ప్రతినిధులై యుందురు. కాంగ్రెసువారు పూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరుచున్నారు. దానిని బడయుటకు వారెట్టి త్యాగమును చేయవలసివచ్చినను వెనుదీయులేదు, ఇటుపైనిగూడా వెనుదీయరు, అను నమ్మకము గల ఓటరు లందరునూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్ల నియ్యవలెను.

గుంటూరు కాంగ్రెసు ప్రచారం.

జమీన్‌రైతు పత్రికాధిపతిగారికి:—

మాజిల్లాలో కాంగ్రెసువారి అసెంబ్లీ ప్రచారము చాలా హెచ్చుగా జరుగుచున్నది. అన్నిపక్షములవారు పనిచేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి రంగనాయకులుగారి మాటే యీజిల్లాలో మోగిపోతున్నది. మాజిల్లావారు కొందరుమిత్రులు తమస్వంతకార్లల్లో నెల్లూరుజిల్లాకు గూడ 17 తేదినుండి రాగలరు. తెనాలి తాలూకా (కొసరాజుగారి స్వంతతాలూకా) దాదాపు అంతా రంగాదిక్కే మొగ్గిపోయినది.

కల్లూరు చంద్రమౌళి, డాక్టరు చలపతి గార్లు మొదలగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నిన్నటినుండి రంగాగారి ప్రచారమునకు బైలుదేరిరి. పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపోయినవి. మీజిల్లా కాంగ్రెసువారు, రెడ్లు, తక్కినవారు అద్భుతముగా పని చేయుచున్నట్లు విని ఆనందించుచున్నాము. త్వరలో విజయమును చూడగలము.

చిత్తగించవలెను.

తెనాలి. నన్నపనేని మల్లయ్య.

15—10—1934.

అసెంబ్లీఎన్నికల్లో వెంకటగిరి దివానుగారి జోక్యము కద్దా?

దివానుగారు తానుగాని, తన ఉద్యోగులు గాని ఏయెలక్షన్లలో జోక్యము పుచ్చుకోము అని చేసికుంటలోను, ఇతర చోట్లను చెప్పిరి.

అందుకు భిన్నముగా స్పెషలు ఆఫీసరు, రు 60 ల జీతము రు 300 ల బత్తా శ్రీ కు రు చే జాపల్లి చిన్నదొర నాయుడుపేట యూనియన్ల ఎలెక్షన్లలో తన స్వంత స్వార్థంకోసం గ్రామంలోని ఏకమత్యాన్ని పాడుచేసి పరస్పర ద్వేషాంకురాల రగులుకొల్పి తాను భ్రష్టుపడ్డాడు. ఇందుకు దివానుగారి అనుమతి యున్నదా?

నాయుడుపేట యూనియన్ బోర్డు ఎలెక్షన్లలో చిన్నదొర, నారయ్య, ఎస్టేటుద్యోగులు. దేవస్థాన సంయుక్త రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు వగైరాలు ప్రవేశించి గ్రామదుల్లో ఒకరొకరికి తగాదాల వృద్ధదుర్మార్గాలు వెతికి, దీర్ఘ కోపిధాల కవకాశం కలుగజేస్తున్నారు. తమమాట వినని వారి జనుడి యింటిలో దొరబడి చెంబు తపేల జైటువేయమని రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు మస్తాన్ సాహెబును పంపితే అతనువెళ్లి పంచముడి యింట్లో ఏముంటయని, ధరబడే పక్కల జప్తిచేయగా యింట్లోదూరి అల్లరిచేయలేదని సదరు రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరుగారిని డిస్మిస్ చేసారట. దివాన్‌గారికి యీసంగతి తెలుసునా? మతి మీద నేనా యీకథలు సాగించడం!

అన్నిటికంటె ముఖ్యం. కొసరాజు రామయ్య చౌదరిగారికి అసెంబ్లీ ప్రచారానికి ఆద్యోకర్యంగా తన ఎస్టేటు మట్టుకు తాను చెట్టుకుంటానని కుమారరాజాగారు జస్టిసు నిండు కొలువులో చెప్పారట. యిది విన్నప్పటి నుండి రైతుల్లో నాదలెత్తి పోతున్నది. అప్పుడే అధికార్లకు కర్తవ్యాలు కూడ సాదరైనట్టు తెలుస్తున్నది. ఈ ఖర్చులు గూడ రైతువద్దనుండి వసూలు చేసిన డబ్బులోనుంచే పెడతారంటె రైతుల రక్తం వేడెక్కి పోతున్నది. ఈసంవత్సరం మామూలు కంటె (1) షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, (2) వేటి వెంకటగిరి పోలో ఆటలు, (3) అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఖర్చులు, అధనంగా మోపెత్తిన పడుతున్నవి.

ఉద్యోగులు జీతాలు లేవు తేముదాయని ఏడుస్తున్నారు, కాలేజి ఉపాధ్యాయులు అప్పు పుట్టడంలేదురా బాబో! అని రహస్యంగా శోష పెట్టుకుంటున్నారు.

చెరువులు రిపేర్లులేక అడిగితే ఆరస్టువారంట్లు పెడతారని రైతులు కుమిలిపోతున్నారు.

చేసిన రిపేర్లకు నామ్కే వాస్తే అల్లరిచేసు దాయని చేయిస్తూ కిస్తుకు నోటీసుల దాకా వచ్చినేను లేవు మాస్తారని కంట్రాక్టరాయ లోకమూల దొనువుటికి లాగిస్తూ ఉంటున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఖర్చులు గూడ మోపెత్తి, దయ్యక, ఇకనైనా ఎలెక్షన్లలో మీరు మీక్రింది ఉద్యోగులు జోక్యంచేసుకొందురని కోరుచున్నాము.

“ మీ రైతులు ”

వివేకుల వ్రాతలకు పత్రికాధిపతు లుత్తరవాదులు కాజాలరు.

సంపాదకుడు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
19-10-1934

నవంబరు 10.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు నవంబరు 10 తేదీ జరుగబోవు చున్నవి. నేటికి 20 దినములు మాత్రమే గడువున్నది. ఓటర్లు తమ త్యాగమును, తెలివిని సమర్థతను కనుపరచి తమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అదను సంప్రాప్తమైనది. హిందూదేశము తల్లింబాసిన బిడ్డవలె కనికరింప తగి యున్నది. సంస్కరణలని అక్షరములు లేని తెల్ల కాకితము, నొకదానిని మనపై పడవేయు బోవు సమయమిది. ఈతరుణమునందే బాధ్యతను గుర్తించి ప్రజాసామాన్య హక్కుల కాపాడువారిని కౌన్సిళ్లకంపి తమ బాధ్యత నెరవేర్చ వలసియున్నది.

మనరాష్ట్రమున జస్టీసుపక్షమను ప్రజాభివృద్ధి నరికట్టు రాచకీయసంస్థ నొకదానిని ఉద్యోగ కాంక్షులగు కొందరు స్వార్థపరులు లేవదీసి చివరకు దానిని జమీందారుల కంటకట్టిరి. ఈజస్టీసుపార్టీనేను దేశమునకు పట్టిన భూతమువలె వదలించ సాధ్యము కాకయున్నది. ఇదివి మంత్రి తంత్రములవల్లను వదలునట్లు లేదు. కాంగ్రెసు మాత్రమే దీనిని రూపుమాప సమర్థము. ఇట్లే కొంతకాలము జమీందారుల పెత్తనము సాగన్చిచ్చిన ప్రజలు ఏగతి పట్టిపోయెదరో యూహించ సాధ్యముగాదు.

అసెంబ్లీకి కాంగ్రెసు వారికి పోటీ జస్టీసువారు ప్రతినిధులబెట్టి తీవ్రముగా వారి ధనాధికార పలుకుబడుల నుపయోగించి ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఇట్టి తరుణమున ఈ మానుదారులకు లొంగితిరా శాశ్వతముగా దేశమును దాస్యశృంఖలముల బంధించివేయగలరు. జమీందారులు వీరల ఎస్టేట్లలో చేయు పరిపాలనవలెనే దేశపాలనను మార్చ జూచుచున్నారు. వీరి జమీందారులలోనికి వెళ్లి చూచిన మీకు రైతులబెట్టు బాధలు వర్ణనాతీతము. వీరే రేపు అన్ని రాచకీయ సంస్కరణలను దూరి దేశముకొరకై పాటుబడు మహనీయులకు తావులేకుండా చేయుచున్నారు.

ఇట్టి తరుణమున ఈ భూతముల పారద్రోలు ఉపాయము ఓటరులకుండే యున్నది. మొగమాటములకు లొంగవలదు. స్వార్థము నాశించవలదు. ఇతర నిర్బంధముల లెక్కచేయువలదు నీకడుపు కొరకు నీదేశసౌభాగ్యమును అమ్ముకొనవలదు. నీకు దేముడు మంచి తెలివిని, విచక్షణా జ్ఞానమును, మానవత్వమును యిచ్చియున్నాడు. నీవు దేవునిపై భారమునైచి ఆలోచించితివా నీకర్తవ్యము నీకు బోధపడగలదు. నేటి అసెంబ్లీఎన్నికలలో ప్రపంచమునంతయు నొకమాటు దిగ్భ్రమచే కన్నుమూయించిన త్యాగమూర్తి కాంగ్రెసుసంస్థ అసమాన ప్రజ్ఞానిధులను తన అభ్యర్థులనిలిపి నిన్ను చేజాచి ఓట్లనర్థించుచున్నది. నీయోగక్షేమములకై తాము లాఠీ జార్జిలతిని, ధనమాన ప్రాణముగోల్పోయి,బందిఖానాల కుందిన వీరులు అర్థించునది ఓటు! నీవిలువగల ఓటు! నన్ను స్వాతంత్ర్య రథము మీదకో, దాస్యపాప పంకిలమునకో లాగి పోవశక్తిగల ఓటు! అట్టి విలువగల ఓటును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకిచ్చి చరితార్థుడవయ్యెదవా లేక స్వార్థ పిశాచావేశులగు జస్టీసువారికిచ్చి దేశమును శాశ్వత దాస్యమున ముంచివేసెదవా? నీవే నిర్ణయించుకొనుము.

గేయము

లాఠీచార్జీ రామయ్యా!

వీహావి

లాఠీచార్జీ రామయ్యా-లాభంలేదిక పోవయ్యా!

రంగకుపోటీ కీకొంటావా-రంగులమాటికి మారుస్తావా! ॥లా॥

రాజభక్తులసభలన్ జేస్తివి-రావుబహాదరు బిరుదుందిస్తివి. ॥లా॥

కమ్మసంఘపు పరువుదీస్తివి-కాస్త బోర్డుకు ఆసిస్తివి॥ ॥లా॥

రైతుబిడ్డనని వాకొంటావా-రైతుసేవకు రాకుంటావా ॥లా॥

ప్రజలకు జేసిన సేవేలేదు-ప్రజలకునీపై కన్నేరాదు ॥లా॥

బొబ్బిలిమాటకు దాసుడవైతివి-బెబ్బులిలాగున ప్రజలకుదోస్తివి. ॥లా॥

బొబ్బిలి సెటల్ మెంటు.

బొబ్బిలి పన్నుల భారము రైతులను కూల్చ వేయుచున్నది. అడవరము రైతులు తమకున్న విస్తీర్ణము ప్రకారము శిస్తు కట్టెదమని మొరపెట్టుకొని విఫలమనోరథులై ప్రభుత్వమువారి నాశ్రయించి చట్ట మొకటుండి ఎడ్డినను యు 300 సర్వేచేయించుకొని సెటల్ మెంటు చేయించుకొనుటకు 12 సం॥లు పట్టినది. కాని రివిన్యూ అధికారుల దయ, ఉన్న శిస్తుల కంటె హెచ్చుజేసి చరితార్థులైరి. అడవరము భూములు సర్వేకి ముందు యు॥ 452-0 లు రు 8760-0-0 లు శిస్తు కల్గియుండెను. సర్వేకి తదనంతరము విస్తీర్ణము యు 330-0 లు రు 7104 లు శిస్తుగా మారినది. యు॥ 122-0 లకు 20 సం॥లు అధిక శిస్తు రు 33,000 లు చెల్లించుకొనిరి. నేటి విస్తీర్ణము ప్రకారము సం॥ 1-కి రు 1600 లు తగ్గినది. ఇది విస్తీర్ణము వల్ల తగ్గినదేగాని, శిస్తుల నిర్ణయము వల్ల తగ్గినది కాదు. సర్వేకి ముందు యు॥ 1-కి దామాషాహి రు 19-6-0 లుగా ఉండిన శిస్తు సెటల్ మెంటు చేసిన వెనుక రు 21-9-0 లుగా మారినది. దీనివల్లనే సెటల్ మెంటు ఎంత అధ్వాన్నముగా జరిగినదియు తెలియగలదు సెటల్ మెంటు వారు ప్రథమ తరము యు॥ 1-కి రు 26-0-0 లుగా నిర్ణయించిరట. ఈరేటు నిర్ణయము ఏజిల్లాలోను లేదు. న్యాయముగా యు॥ 1-కి రు 10 లకంటె హెచ్చు శిస్తు నిర్ణయించుటకు ఏమాత్రము అవకాశములేదు. రైతులు చుట్టు ప్రక్కల గవర్నమెంటు రేట్లు ప్రకారముగాని, పరిసరముల విజయనగరం రేట్లు ప్రకారముగాని నిర్ణయించమని కోరిరి. కాని అధికార్లు అదిగమనించలేదు. ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణ చట్టములో సైతము 40 (3 బి) సెక్షన్ ప్రకారము ధాన్యపు శిస్తులు రొక్కశిస్తులుగా మార్చునపుడు చుట్టు ప్రక్కల భూముల రకములు, వసతుల, అనుకూలముల ~~రేట్లు నన్నిటిని గమనించి రివిన్యూ~~ అధికారి శిస్తునిర్ణయించ వలసినట్లు కద్దు. అంతకంటె సెటల్ మెంటువారు నిర్ణయించునపుడు హెచ్చు విశాల దృష్టిని గమనించి చేయుట సాంప్రదాయము. గవర్నమెంటు గ్రామాదులు సెటల్ మెంటు చేయునపుడు అనుసరించు విధులు జమీందారీలలో ఏల మరచిపోవలెనో తెలియుటలేదు.

రంగనాయకులుగారి అర్జిక విచారణ బొబ్బిలిలో 1933 సెప్టెంబరులో జరిగినది. అక్టోబరులో అడవరం రైతులు సెటల్ మెంటుకు అర్జిపెట్టిరి. అధికారి యెన్నియో పర్యాయములు వాయిదాలు వేసివేసి చివరకు నేటికి ఈవిధముగా పరిష్కరించిరి. రంగాగారికి సెటల్ మెంటు విషయముల తగిన అనుభవముకద్దు. ఈనిర్ణయ సమయమున వారుండవలెనని ఎంతో ఆతురతతో నుండిరి. ఎన్నో పర్యాయములు అధికారివేయు వాయిదాలకు హాజరైరి. కాని చివర వాయిదానాడు వారికి తెలియకనే జరిగిపోయినది.

జమీందారులు రాజులలో అదృష్టశాలియగు బొబ్బిలిదొర ప్రధాన మంత్రిత్వము వహించియుండు ఈ తరుణమునఇంత కంటె రైతులు అధిక అనుకూలములు కలుగునని ఆసించుట వెఱ్ఱితనము.

ఇట్టి అనుభవము లెన్నో తెలిసిన వెనుక నైనను ఎన్నికలలో జమీందారులను శాసనసభల కెన్నుకొనక తమ హక్కు భుక్తముల కాపాడు కొందురని జమీన్ రైతుల కోరుచున్నాము.

బొబ్బిలిదొర కట్టు ముట్ట రొచ్చు జేసుకొని కౌన్సిళ్లలో తమవాగాడంబరములు జాతీయనాయకుని కంటె మిన్నగా కనుపరచి నందున లాభములేదు. రైతు వీరికి అన్ని సౌకర్యముల గూర్చి తనకు గంజిలోకి ఉప్పుకల్లుకు సైతము దోవలేక బహు కుటుంబముతో ప్రాగ్గిపోవు కామధేనువును జమీందారులు మార్చివేసితిరా షెట్టుకొమ్మ పైనెక్కి దానినే నలకెడి చాందసుని గతియే వీరికిని పట్టగలదు.

అసెంబ్లీ అభ్యర్థులు

ఇరువురికి ఒకే ప్లాటు ఫారము

నెల్లూరు.

నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాల అసెంబ్లీ అభ్యర్థులు (1) రంగనాయకులుగారు, కోసరాజు రామయ్యచౌదరిగార్లను ఆహ్వానించి నెల్లూరులో ఒకే ప్లాటు ఫారము మీద ఇరు పక్షములవారి ఆశయముల గూర్చి ఉపన్యాసము లిప్పించుటమూలమున ఇరువురి సమర్థతా సమర్థతలు ఓటర్లు తెలుసు కొనుటకు వీలగునట్లు ఏర్పాటు చేయుటకు నెల్లూరు పౌరులు కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. తేదీ వివరములు ముందు తెలియగలవు.

"నెల్లూరు పౌరుడు"

జిల్లా బోర్డు.

ఈదూరు రామచంద్రారెడ్డిగారి మరణము వలన ఖాళీపడిన ముత్తుకూరు సర్కిలు జిల్లా బోర్డు స్థానమునకు రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారును టోక్ కె. బుజ్జయ్యనాయుడుగారును ఈనెల 18 తేదీ నామినేషనులు వేసిరి.

కొసరాజు రామయ్యచౌదరిగారికి కొన్ని ప్రశ్నలు.

(1) మీరు పదవుకొన్నది 3 స్థానంబరకే గదా?

(2) కాంగ్రెసు వారిని లాఠీకర్రలతో పోలీసు వారు కొట్టేటప్పుడు మీరు రాజభక్తిసభల పెట్టి లాఠీచార్జిని సమర్థించలేదా?

(3) సెప్టెంబరు 26 తేది మద్రాసులోను, అక్టోబరు 2 తేది నెల్లూరులోను జస్టీసువారి పార్టీ మీటింగులలో మిమ్ముల వారి పార్టీ అభ్యర్థిగా నిర్ణయించలేదా? అక్టోబరు 8 తేది అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరి మీరు జస్టీసు అభ్యర్థిఅని పత్రికలలో ప్రకటించెను. నేషనలిస్టు పార్టీవాడనని మీరు మానిఫెస్టోలో ప్రకటించిరి. నామినేషన్ చేసిన తరువాత ఆంధ్రపత్రికావిలేఖరి మిమ్ములగూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికింద తంతిగొట్టెను. అదేవిలేఖరి తిరుగా 16 ఆంధ్రపత్రికలో మిమ్ముల స్వతంత్రపార్టీ అభ్యర్థిగా వ్రాసియున్నాడు. మిమ్ముల కాంగ్రెసువారు పెట్టలేదు. పెట్టనిగాన కాంగ్రెసు అభ్యర్థివిగాదు. మాలవ్యగారి సెంట్రల్ బ్రతిమాలినా మీ దరఖాస్తు తెలుసుకొని మిమ్ము వారిపక్షమున పెట్టుటకు సమ్మతించలేదుగాన మాలవ్యాపార్టీ అభ్యర్థివిగాదు. స్వతంత్రపక్షమని యిక్కడెక్కడ పార్టీలేదుగాన స్వతంత్రపక్ష సభ్యుడవూ కాదు. మొదటినుండి కప్పస్వామి చౌదరిగారి ప్రత్యర్థివిగాన మిమ్ముల బొబ్బిలివారు దగ్గరదీసి జస్టీసు పార్టీవారిచే మిమ్ముల పార్టీసభ్యునిగా నియమించెను. కావున మీరు నిజం జస్టీసు అభ్యర్థివే కదా?

(4) మీకు యిప్పటికి 50 సం॥ లవయస్సు వచ్చినది కదా యిప్పటివరకు మీరు చేసిన సేవ తాలూకాబోర్డు మెంబరుకావడం, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవి సంపాదించడం, రాజభక్తిసభల పెట్టించడం, లాఠీచార్జీల సమర్థించడం, రావుబహద్దరు సంపాదించడం, ఇంతకంటె మీరు ప్రజలకు చేసినసేవ ఏమయినా కద్దా?

(5) మీరు కాంగ్రెసులో ఎప్పుడు చేరలేదుగదా, 1926 లో మీజిల్లాలో వంగోలు ప్రాంతమున కరువువచ్చినప్పుడు రంగాగారు రయితుల పక్షములో అహోరాత్రము పని చేసినారు. మీరు కడపదాటి బయటం లేదుగదా? చివరకు రంగాగారు రయితు రక్షణవారముల పెట్టించి రయితుల కోర్కెల ప్రభుత్వమునకు తెలుపుటకు 1000 మంది రయితులతో రంగాగారు గుంటూరు కలెక్టరుగారి వద్దకుపోయి నప్పుడుగూడ మీరు రయితు ఉద్యమంలో పాల్గొనలేదుగదా? మీరు తెనాలి తాలూకా రయితు సంఘములోగూడ ప్రవేశం కల్గజేసుకొని ఎరుగరుగదా?

(6) మీరు నిలిచినది జస్టీసు పక్షం. మీపక్షం జమీందారుల పక్షమే. ఈరాష్ట్రములోనీపక్షమువారు, రయితులకు చేయుచున్న దుండగములు అపారము. నీనాయకుడు బొబ్బిలి దొర యకరం 1కి రు 35/- లు చొప్పున 10 వేల యకరాలను పన్నుతీసుకొంటున్నారు. నీయండ తేరిన వెంకటగిరిదొర యకరం 1కి రు 20, 25, 65, 80, లు పన్ను గుంజుకొంటున్నారు నీ గుంటూరు జిల్లాలోనే ఈతముక్కల మడనూరు రాజాపాకంలో యకరం 1కి 80/- లు నీ వెంకటగిరిదొర లాగుతున్నారు. (ప్రోక్త పన్నులలో ఈమాదిరి తోటలకే గవర్నమెంటువారు యకరం 1కి రు 1-8-0 లు మాత్రమే తీసుకొంటున్నారు.) కొందరు జమీందారులు అక్రమ పన్నులు, విధింపని నీటితీరువలు, మునుము కిస్తులు, ఇజారా కిస్తులు సాయిరాలు వసూలుచేసి రయితుల గోడు గోడనిపించుచున్నారు. కొందరు జమీందారులు కిస్తు వసూళ్లలో వంగబెట్టి బండలెత్తటం, వాటిలో కృపకొట్టించటపోకల నిషేధించుట, కొందరు తాడువేసి మాటు మానానికి కట్టుట మొదలగు ఘోరాలు చేస్తున్నారు. ఈ లాచేసేఘోరమయిన జమీందారీ పద్ధతి చిరస్థాయిగా వుండాలంటావా, పోవాలంటావా నీయభిప్రాయమేమిటో తెలుపవలెను.

(7) ఎస్టేటుల్యాండు చట్ట సవరణలో యకరం 80 లకు పైన భూమిగల రయితు యిజారాదారుడనియు, అతను తనభూమిని యితరులకు సాగుకు యిచ్చిన స్వంతదారు హక్కు నసించి రయితుకు జిరాయితీ హక్కు సంక్రమించుననియు తర్వాత స్వంతదారుకు భూములయందు హక్కులేదనియు కిస్తువసూలు చేసుకొను హక్కుమాత్రమే యుండునట్లు ఒకసవరణ మీ వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు యిచ్చియున్నారు. ఈవిషయములో తమ అభిప్రాయమేమి?

(8) ఇనాముల బిల్లు పెట్టిన బొబ్బిలిదొర పార్టీ వాడవైన నవ్వు యితరుల పై యినాముదారుల ఉపేక్షిస్తున్నావే ఈ బిల్లు విషయంలోనీ బొబ్బిలిదొర చేసింది మంచిదే నంటావా?

(9) పబ్లికు బావులు, చెరువులు, పబ్లికు సంస్థలలో అంటుకోవడములు ఉండకూడదని బిల్లు పెట్టిన బొబ్బిలిపార్టీకి సంబంధించిన నీవు యితరులపై సనాతనుల నుపేక్షించుచున్నావే యీ బిల్లు విషయములో నీయభిప్రాయ మేమి?

(10) 7 కోట్ల నిమ్న జాతుల అస్పృశ్యుల క్రింద భావించుచున్నారే ఈవిషయములో నీయభిప్రాయమేమి? మీరు, మీ ప్రచారకులు, గాంధిగారికి, మాలవ్యాగారికి అభిప్రాయభేదమువచ్చిన "అవార్డు" విషయములో హిందూ పక్షమవలంబించి నట్లు మాట్లాడితిరే నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ అధ్యక్ష ఎన్నికలలో మిమ్ముల నియమించిన కుమారరాజా ప్రభృతులు హిందూ పక్ష వ్యతిరేకులుగా నున్నారు. కాన మీరు ఓట్లకోసరము బహిరంగంగా చెప్పే అభిప్రాయాలు ఎలెక్షన్ జిత్తులే కదా?

పై ప్రశ్నలకు తాము స్వయముగా జవాబు యివ్వవలసినదిగా ప్రార్థన.

వెంకటసుబ్బారెడ్డి,
అసెంబ్లీఓటరు.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు.

రంగనాయకులు, గోపాలరెడ్డిగారల ప్రచారము.

పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి తాలూకాలు.

శ్రీయుతులు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి, బొల్లినేని కోటిలింగం, నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్యగారలు, యీనెల 6 తేది నుండి 9 వరకు పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి తాలూకాలలో ప్రచారమొనర్చిరి.

కందుకూరు తాలూకా.

9 తేదీన ఒంగోలులో జరిగిన కాంగ్రెసు కమిటీసభ, బహిరంగ సభలందు పాల్గొనిరి. అప్పటి నుండి శ్రీరంగారెడ్డి ప్రభృతులు బయలుదేరి ఉలవపాడు, సింగరాయకొండ వగైరా గ్రామములలో సంచారముచేసిరి.

కోవూరు తాలూకా.

కందుకూరు తాలూకా తర్వాత అల్లూరు, మాపూరు, కోవూరు, మొదలగు గ్రామములకు వెళ్లిరి.

నామినేషను వేయుట.

11 తేదిన నెల్లూరునకువచ్చి కలెక్టరువారి వద్ద నామినేషను దాఖలుచేసిరి.

గూడూరు రాపూరు

నామినేషను దాఖలుచేసిన తర్వాత బయలుదేరి 11, 12 తేదీలలో గూడూరు, రాపూరు తాలూకాలలో శ్రీయుతులు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, వెల్లటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, మరుపూరు కోదండరామిరెడ్డి గారలతో కలిసి ప్రచారము చేసిరి.

ఆత్మకూరు తాలూకా

12 తేది రాత్రికి బుచ్చిరెడ్డిపాళెంచేరి అచ్చట నుండి 13 వ తేది బయలుదేరి ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి తాలూకాలలో రంగారెడ్డి వగైరా ప్రభృతులు ప్రచారముచేసి 16 తేది రాత్రికి నెల్లూరు చేరిరి. 17 తేది వుదయంనుండి మరల ఆత్మకూరు తాలూకాలో ప్రచారముచేసి రాత్రికి నెల్లూరు చేరిరి.

నెల్లూరు తాలూకా

18 తేది ఉదయంబయలుదేరి నెల్లూరుతాలూకాలోసంచారముచేసిరాత్రి 7 గం॥నెల్లూరుచేరిరి.

7 గంటల నుండి 9 గంటల వరకు శ్రీ. వి. యల్. శాస్త్రీగారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్పసభ టౌనుహాలులో జరిగెను. రంగా, గోపాలరెడ్డి గారలు పార్థసారధి అయ్యంగార్లు గంభీరోపన్యాసములు గావించిరి. 1000 మందికి పైగా శ్రోతలు వచ్చియుండిరి. సభ పూర్తియగు వరకును ఒక్కరు కూడ వెళ్లలేదు.

పర్లాకిమిడి జమీందారుకు 3 రేట్లశిస్తు

హెచ్చింపు కావాలట

పర్లాకిమిడి ఎస్టేటు దాదాపు 100 సం॥రాలు కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సు పెత్తనం క్రింద ఉండటంవల్ల శిస్తులు దమారమి గవర్నమెంటు రేట్లమాదిరే ఉన్నవి.

రైతులు ఓట్లిచ్చి జమీందారును శాసనసభకు పంపిన తెలివితక్కువకు, శిస్తురేట్లు తక్కువని 3 రేట్లు హెచ్చించాలని యీకాలంలో కోరుతున్నాడట

ఔరా కాలమహిమ!

గుంటూరు జిల్లా

గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు, పాటిబండ్ల సీతారామయ్య, పాలపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, ముక్కు లక్ష్మీనారాయణ, షేకుయిస్మాయిలు సాహేబుగార్లు యీ క్రింది నుదహరించిన కార్యక్రమము ప్రకారము జిల్లాలో ప్రచారము గావించుటకు 14-వ తేది బయలుదేరిరి.

15 వ తేది సత్తెనపల్లి తాలూకా. సాయంకాలము 5 గంటలకు సత్తెనపల్లిలో మహాసభ.

16 వ తేది నర్సారావుపేట తాలూకా. సాయంకాలము 5 గంటలకు నర్సారావుపేటలో మహాసభ.

17 వ తేది వినుకొండ తాలూకా. సాయంకాలము 5 గంటలకు వినుకొండలో మహాసభ.

10 వ తేది పల్నాడు తాలూకా. సాయంకాలము 5 గంటలకు గురజాలలో మహాసభ.

19 వ తేది గుంటూరు తాలూకా. సాయంకాలము 5 గంటలకు గుంటూరులో మహాసభ.

20 తేది తెనాలిలో మహాసభ.

16 తేదికి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులగు తిల్లావఝుల శివశంకరశాస్త్రీగారును యితర కాంగ్రెసు ప్రముఖులును చంద్రమౌళిగారిని కలిసికొని వారితో ప్రచారమునకు వెళ్లెదరు.

చెబ్రోలు రెడ్ల సభ.

(దేశిరెడ్డి శేషారెడ్డి)

చెబ్రోలులో 20 తేది రెడ్ల సభ యనియు, దానికి వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు అధ్యక్షులనియు స్వరాజ్య పత్రికలో చూచినాం. రెడ్ల సభకు పద్మనాయకులను అధ్యక్షుడేమిటని వాళ్ల లేని చాలామందికి సందేహం బాధించినట్లుంది. వెనుక వెంకటగిరివారి చరిత్రల్లో చెవిరెడ్డి, శేషాద్రిరెడ్డి అనేపేర్లు చదివుండటం మూలాన పొరపాటుగా వీరిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన్నారేమోనని నెల్లూరు రెడ్లల్లో కలవరం పుట్టింది.

ఇది ఓట్లకోసంవేసిన ఎత్తువుట వల్ల ఆరెడ్లకన్నా ఇక్కడి పరిస్థితులు తెలియడం చాలా అవసరమని వ్రాస్తున్నాను.

ఇక్కడ నెల్లూరు జస్టీసు నాయకుడైన కుమారరాజాగారు, వారి పార్టీవారు నెల్లూరులో రెడ్లకు తీరని నష్టములు కలుగజేసినారు.

(1) వెంకటగిరి డివిజన్లో ప్రత్తేటి నారాయణరెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డుకు నిలిస్తే కుమారరాజాగారు దర్శిలో నిలిచిన్ని, తిరుగా నారాయణరెడ్డిగారికి పోటీగానిల్చి, రెడ్డిగారిని ఓడగొట్టారు.

(2) నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్ష పదవికి వెల్లటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు నిలువగా కుమారరాజావారు వారికి పోటీగానిల్చి రెడ్డిగారిని ఓడగొట్టినారు.

(3) నెల్లూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిలు అధ్యక్షతకు బాణాకా పిచ్చిరెడ్డి యం, ఎ. బి. యల్. గారు నిలువగా వారికిపోటీగా జస్టీసు అభ్యర్థి అప్పాయినాయుడు గారినిపెట్టి రెడ్డిగారిని ఓడగొట్టినారు.

(4) నెల్లూరు మున్సిపల్ అధ్యక్ష స్థానమునకు తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు ఇప్పుడు పోటీ చేయుచుండగా వారికిపోటీగా జస్టీసు అభ్యర్థి మహమ్మదీయుని పెట్టి రెడ్డిగారిపై దండెత్తియున్నారు.

ఇన్నిఎన్నో చెడుపులు రెడ్లకు చేయుచూ, గుంటూరురెడ్ల ఓట్లు జస్టీసుపార్టీ అభ్యర్థికి తీసుకొనుటకు మీవద్ద మోసపు ప్రచారం చేయుచున్నారు.

కావున గుంటూరురెడ్లు వీరిమాయలందులోబడక కాంగ్రెసు అభ్యర్థి రంగనాయకులు గారికే ఓట్లు నిచ్చెదరని కోరుచున్నాము.

అసెంబ్లీ మెంబర్ల తారతమ్యాలు.

ఓబులురెడ్డి.

ప్రొఫెసర్ రంగనాయకులుగారు

(1) వీరు ఇంగ్లాండులోని ఆక్సుఫర్డు విశ్వ విద్యాలయమున ఆర్థిక రాజకీయ శాస్త్రములందు ప్రత్యేక విజ్ఞానము సంపాదించి పట్టభద్రులైరి.

(2) వీరు గాంధిగారి సమక్షమున, కాశీలో 28-7-34 తేది సమావేశమయిన పార్లమెంటరి బోర్డువారిచే కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిర్ణయింపబడిరి.

(3) వీరు రయితు సేవకొరకు నిరంతరము పాటుబడుచు రయితుల సభలను జేసి రయితుల బాధలను ప్రకటించుచుండిరి.

(4) వీరు కృష్ణా, గోదావరి రిసెటిల్‌మెంటు ఆందోళనమున ప్రభుత్వమువారిచే 1931 లో కారాగృహమున కంపబడిరి.

(5) వీరు 1933 లో జమీందారి రయితుల ఆర్థిక విచారణసంఘమున కధ్యక్షులై బొబ్బిలి, మొదలు అన్ని జమీనులు దర్శించి విచారణ సలిపి జమీందారుల దుండగముల నిష్పాక్షికముగ నిర్భయముగ బయలుపరచిరి.

(6) వీరు 1926 సం॥ కలవ్వులో వంగోలు తాలూకాలో సంచరించి రయితులకు అత్యంత సేవ జేసిరి.

(7) వీరు 1929 సం॥ లో కృష్ణ, గోదావరి రీసెటిల్‌మెంటు కమిటీకి కార్యదర్శిగా నియమింపబడి రిపోర్టు తయారుచేయుటలో అత్యంత సాయపడిరి.

(8) వీరు తెలుగు, ఇంగ్లీషులందు అసమాన పాండిత్యముతో వ్రాయగలరు, ఉపన్యసించగలరు.

(9) వీరు పచ్చయప్ప కళాశాలలో యం. ఎ. విద్యార్థులకు ఆర్థిక, రాజకీయవిషయములు బోధించుచు రు. 400/-ల వేతనము సంపాదించుచుండి గాంధిమహాత్ముని స్వాతంత్ర్య శంఖానాదము విన్నయంతనే తన ఉద్యోగ కాంక్షను త్రెంపివైచుకొని దేశ సేవారంగమునకు ధర్మ పత్నితోటి దూకిరి.

(10) వీరు కాంగ్రెసు సేవయందు ఆస్థి పాస్థులనైన గోల్పోయిన, నవసరమున్నపుడు త్యాగము చేయ సంసిద్ధులుగ నుండిరి.

(11) వీరు గుంటూరుజిల్లా యిర్రిగేషన్ బోర్డు అధ్యక్షులుగానుండి వేలఎకరముల నాగెరంటి పల్లముక్రింద మార్పించుటకు, శ్రమపడి, కృషిసల్పి విజయులైరి.

(12) వీరికి జస్టీసు పక్షమన్న మొదటినుండియు గిట్టదు.

(13) వీరికి గాంధిమహాత్ముడన్న అత్యంత పూజ్య గౌరవములు కలవు.

రా॥బ॥ కొనరాజు రామయ్య చౌదరిగారు

(1) వీరు తెనాలి విశ్వవిద్యాలయమున 3-వ ఫారము వరకు చక్కని శ్రుతపాండిత్యమును సంపాదించి పట్టా భద్రులైరి.

(2) బొబ్బిలిరాజాగారి పాదసాన్నిధ్యమున కష్టంబరు 26 తేది మద్రాసులో జరిగిన జస్టీసు పక్ష సమావేశమున వీరు జస్టీసు అభ్యర్థిగా నిర్ణయింపబడిరి.

(3) వీరలో రాజ భక్తి సభలను జేసి లాయిల్టీల సమర్థించి నిరంతరము ఉదర సేవ జేయుచుండిరి.

(4) వీరలో స్వార్థ కాంక్షా నిమగ్నులై కుటుంబమనెడు బంధఖానాలో కృశించుచుండిరి.

(5) వీరలో బొబ్బిలివారి నాశ్రయించి కుప్పసామి చౌదరిగారి ప్రెసిడెంటు పదవిని అలాగ్గా కొట్టెయ్యడానికి పొంచుకొని కాచుకొనియుండిరి.

(6) వీరలో అప్పటికి నిల్వలో ఉన్న తమపొలాల, పశ్వుల సొంతముగా శ్రమయనక తిరిగిపాటు బడుచుండిరి.

(7) వీరలో తాలూకాబోర్డులో స్వార్థ విజ్ఞానశాస్త్రమున పరిశ్రమ జేయుచు నిరంతరము పాటుబడుచుండిరి.

(8) వీరలో తాలూకా బోర్డు మీటింగులలో మైసము తెలుగులో వ్రాయించుకొని వల్లించిన ఉపన్యాసముల, చూచిచదువగల పాండిత్యమును సంపాదించిరి.

(9) వీరలో తెనాలి తాలూకా బోర్డులో సం॥ 1-కి రు 400 బత్తా క్రింద నిరాఘాటముగా వ్రాకేయుటకు తగిన అనుద్యోగము నుండి, బొబ్బిలి వారిచే బోర్డులనూడ తెరకబడిన పుడు చార్జిలాగుకొను వరకు కరుచుకొనియుండి గ్రిస్సువారిచే రద్దుచేయబడిన బోర్డు అధ్యక్షతను కాలదన్ని, సీటు మీద నుండి క్రిందికి దూకి, కుటుంబసేవయందు నిమగ్నులైరి.

(10) వీరలో ఆస్థిపాస్థుల కాంగ్రెసువారి కంటె ముందే త్యాగము చేసి ప్రభుత్వ సేవలో రావు బహదూర్ సంపాదించుటలో నిమగ్నులైయుండిరి.

(11) వీరలో పదగు ప్రదేశాల్లో దరఖాస్తుల మీద భూముల సంపాదించుటకై ఎందరినో ఆశ్రయించి భగ్నమనో రథులైరి.

(12) వీరికో కుప్పస్వామి చౌదరిగారన్న మొదటినుండియు గిట్టదు.

(13) వీరికో బొబ్బిలి రాజాగారన్న చెడ్డ ఆదరాభిమానాలు కలవు.

పండితొత్తమయము

దూశి సూర్యనారాయణమూర్తి గారి నిర్యాణ ప్రశంస.

(పురిజాల వెంకటప్పారావు)

కం॥ వేదాంతవిదుడు పుణ్యుడు,
సాధుడు, నారాయణుడు, సద్గుణ
[ఢకటా,
యీదినమందున మమ్ముల,
ఖేదంబున ముంచిదివికి కీర్తిన్
జనియెన్॥

గీతారహస్యమ్ము ప్రీతితో బోధించు గురు
మూర్తి దివికినే డరగినాడు
నిగతాన్నదానంబు జరిపెడిగుణరాశి
పుణ్యలోకముజూడ బోయినాడు
సర్వసముండును సద్వర్తనుండును
స్వర్గలోకమునకు జరిగినాడు
పరమేశ్వరునియందు భక్తి గల్గినవాడు
చెన్నరహరిపురి జేరినాడు॥

ఉభయభాషాప్రవీణుడై యొప్పువాడు
శిష్యకోటిని దగ్గర జేర్చువాడు
అవని శ్రీదూశి నారాయణాఖ్యుడు
మము
వీడిదివికేగె గుండెలు వ్రీలిపోవ॥

ఎవ్వానియుపదేశ మెంతయుసీనుల కానంద దాయకం బగుచునుండు
ఎవ్వాని సద్బోధ నెంతయుమాకిల మంచిమార్గముజూప ఎంచుచుండు
ఎవ్వాని శుశ్రూష నెలమిని జేయగ యధికమౌ సంతోష మొదవుచుండు
ఎవ్వానినామము నెదలోనధ్యానింప పాపచయంబెల్ల బాపుచుండు॥

సట్టినారాయణాఖ్యుడు యధికఘనుడు
వీడి స్వర్గముజేరె నీపాడుబ్రతుకి
కేలనంచును చింతను దూరుచుంటి
మక్కటా యిట్టికస్థితి నందవలసె॥

కీర్తి భువివీడి మమ్ముల ఖేదమందు
డించి గురువరనీ వేగనెంచినావె
నీకునాయము యీగతి నీవు సేయ
రమ్యగుణముఖ్య దూశి నారా
యణాఖ్య॥

భావసంవత్సరంబున భాద్రపదపు
బహుళపక్ష త్రయోదశి పర్వమందు
బ్రహ్మనిష్ఠుడను గురుడు సద్బ్రా
హ్మణుండు
అకట నారాయణాఖ్యుడీ యవని
బాసె॥

బ్రహ్మదేవుడ నీ కింత భారమయ్య
నిట్టి సద్గుణరాశికి నీతలోన
కాలమూసన్న మూసని తోలుక్రింద
వ్రాసినాడవ నీవ్రాత మారిపోను॥

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

దత్తమండల ఆంధ్ర మహాసభవారు అపేక్షించుట

దత్తమండల ఆంధ్రమహాసభ కార్యదర్శులగు యస్. శ్రీరామవరపిండాం, కల్లూరి సుబ్బారావు గార్లు క్రిందివిధముగా ప్రకటించిరి:—

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుసమస్య చాలకాలమునుండి ఆలోచనలోనేయున్నది. ఇది ఇట్లుండగానే మెట్టూరు ప్రాజెక్టు పూర్తియైనది. దత్తమండలముల ప్రజలు క్షామములవలన బాధపడుచున్నారు. 7 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి మెట్టూరుప్రాజెక్టు పూర్తిజేసిరి. దీనివలన క్రొత్తగా 3 లక్షల ఎకరములుమాత్రమే సాగుబడియగును. ప్రస్తుత రాష్ట్రీయ శాసనసభ కాలపరిమితి పూర్తియగులోగా భవాని ప్రాజెక్టు సంగతి తలపెట్టెదరను వదంతులు చెలరేగుచున్నవి. ఇందుమూలమున తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు సమస్య అడుగంటును. మద్రాసు శాసన సభలో సభ్యులుగానున్న ఆంధ్రప్రముఖులందరు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టునకై కృషిసలుపవలెనని మాప్రార్థన. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు పూర్తియగువరకు దక్షిణ ఇండియాలో వేరొక ప్రాజెక్టు తలపెట్టకుండునటుల ప్రభుత్వమునుండి వీరు వాగ్దానము పొందవలసి యుండును.

భారతీదేవిగారి అనారోగ్యము.

రంగనాయకులుగారి ధర్మపత్ని, భారతీదేవిగారు అనారోగ్యముగనున్నారు. పూర్వమున్న జబ్బుతీవ్రముగా కనుపించినది. తిరుగుటలేదు, పడకపైననేఉన్నది. ఈకారణమున భారతీదేవిగారు, కనకమ్మగారు నెల్లూరు జిల్లాలో పర్యటన కొనియుండిన ప్రోగ్రాము మారినది.

ఈదగాలి - రైతుల సభ

నెల్లూరు తాలూకా సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు ఈదగాలి హెడ్‌స్లూసుక్రింద హాయవలయ్యే షుమారు 15 గ్రామములకు సంబంధించిన 500 మంది రైతుప్రముఖులు యీనెల తే 8 ది సాయంత్రము ఈదగాలి గ్రామములో కొల్లూరు బలరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై నీటిపారుదల విషయములో నెల్లూరుజిల్లా యగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరుగారి చర్యను నిరసించుచును, సూపరింటెండెంటు ఇంజనీయరుగారు ప్రవేశముకలిగించుకొని న్యాయము కలుగచేయ వలయునని యును, ఎండిపోవుచున్న పైర్లను కలెక్టరుగారు రసీదుచేయించి కిస్తు ముడం యిప్పించవలయునని యును, సర్వేపల్లి రిజర్వాయర్ ఇరిగేషన్ బోర్డు ప్రస్తుతముండినది సరిగా పనిచేయ నందువలన కలెక్టరుగారు మరల యెన్నికలు జరుపవలయునని యును, ఈతీర్మానములకు సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను ఇకమీద జరుపవలసిన యావత్తు చర్యలు జరుపుటకు, 1. కట్టంరెడ్డి వెంకటనర్సారెడ్డి, 2. కోడూరు బలరామి రెడ్డి, 3. ఎడెం వెంకటరెడ్డి, 4. కనుపూరు కోదండరామిరెడ్డి, 5. ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య గార్లను ఉపసంఘముగా నియమించుచు తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ గావించబడెను.

— ఒక విలేఖరి.

బొబ్బిలి రైతుల ఘోర పన్నులు.

ఆడవరం సెటల్ మెంటు అన్యాయము

భరింప సాధ్యముగాని శిస్తులు.

కంచెయే చేను మేసిన చేయున దేమి?

ఆడవరం రైతులు శ్రీసింహాద్రి సూర్యనారాయణగారి నాయకత్వము క్రింద, చిరకాలమునుండి, సంస్థానంవారితో చిక్కులనొంది, అనేకకష్టములకు లోనై అంతములేని బాధల ననుభవించి 1922 సం॥రం॥నుండి సర్వే చేయించుకొనుటకు పాటుపడిరి. రివిన్యూబోర్డునకు దరఖాస్తుచేసిరి. బోర్డువారు ఆటుపైని సర్వే చేయించుటకు ఆర్డరు జారీ చేయించినారు. బోర్డువారి ఆర్డరుప్రకారం రైతులు సొమ్మును డిపాజిట్టు చేయలేనందున కార్యక్రమము నిలిచిపోయినది. అనంతరం పాలకొండ వాస్తవ్యులు శ్రీయుత మొల్లు మహంతి భాస్కరరావుగారి సహాయము వలన బోర్డునుండి తిరిగి ఆర్డరులను తెప్పించుకొనిరి. ఎట్టకేలకు1923 సం॥రంలో పట్టా 1-కి రు 16-0-0 చొ॥ సొమ్ము డిపాజిట్టు చేయగా 1927 సం॥రం॥ నకు సర్వే రికార్డులు పూర్తియైనవి. రైతుల అమాయకత్వము [illegible] 1930 సం॥రం॥లో హక్కుల [illegible] బోర్డునకు పిటీషను పెట్టుకొనిరి. హక్కుల రికార్డు తుది ప్రచురణ 1933 సం॥రం॥ ఆగష్టులో జరిగినది. సర్వే కాకపూర్వం సంస్థానం వీలు జాపితా లెక్కప్రకారం సాగగు భూమి 452 యకరములు. అప్పుడు సర్వే ప్రకారం సాగగు భూమి 330 యకరములు. ఇందులో 200 యకరములు ముదుగు కాలువక్రిందను, 70 యకరములు నాగావళీ చానల్ క్రిందను, 60 యకరములు నిరాధారమగు చెరువుక్రింద సాగు కాబడుచున్నది. వీటికి సంస్థానంవారు యిష్టానుసారముగ శిస్తును రు 8760 వరకు పెంచి సుమారు 20 సంవత్సరములనుండి అదే ప్రకారము వసూలు చేయుచున్నారు.

2. రైతులు 1933 సం॥రం॥ అక్టోబరు నెలలో పన్నులు సెటల్ మెంటు విషయమై దరఖాస్తు చేయగా గంజాం విశాఖపట్నం జిల్లాల సెటల్ మెంటు ఆఫీసరు వారగు మ॥రా॥శ్రీ యం. సోమరాజు శెట్టిగారు, రైతు దురదృష్టమువల్లనో సంస్థానంవారు కోరుచుండుట చేతనో రైతు కష్టనష్టముల నెంచక 1934 సం॥రం॥ అక్టోబరు వరకు అనేక వాయిదాలు వేసి కడకు మొ[illegible] పన్నులు విధించిరి.

3. మొదటి వాయిదాలో శ్రీ దివాంజీగారగు జి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఆడవరం భూములు చాలా సారవంతము లైనవనిన్ని, ఎకరము 1-కి 16 బస్తాలు చిక్కుడ ధాన్యము, 320 మణుగులు బెల్లం, 10 బస్తాలు రాగులు మొదలగు పండునని యు, పర్మనెంటు సెటల్ మెంటు కాలము నుండి రైతులు సంస్థానమునకు 130 గరిసెలు ధాన్యమును కొల్చెడి వారనియు, అందుచే యిప్పటి శిస్తు తగ్గించకూడదనియు, యీశిస్తునే తరముల ప్రకారం భూములపై సర్దివేయుచు అదనముగా రు 1-కి రెండుఅణాలు చొ॥ శిస్తును జాస్తిచేయవలయునని ఆఫీసరువారినికోరిరి. రైతులు ముదుగు కాలువక్రింద సాగగుచున్న 200 ఎకరములు విస్తారములగుట వలనను, నిరాధారమగు చెరువుక్రింద నున్న 60 ఎకరములకు తగిన నీటివసతి లేనందువలనను, సార నీరసములు కలిపి భూములు ఎకరము 1-కి సుమారు 6 బస్తాలు సార్వా ధాన్యము 4 బస్తాలు చిక్కుడధాన్యము 160 మణుగులు బెల్లము మాత్రమే పండునన్ని, పూర్వమునుండి రైతులు 130 గరిసెలు సంస్థానమునకు చెల్లించలేదనియు, చాలావరకు రైతులు ముజరాలు పొందుచుండెడి వారనియు చెప్పిరి. గనుక ప్రస్తుతమున్న రు 8760 లు శిస్తు చాలా హెచ్చగుటవలన ధరి[illegible]యున్న గవర్నమెంటు జిరాయితీ పన్నులవలె గాని లేదా సమీపమునందున్న విజయనగరం సంస్థానం జిరాయితీ రేట్లవలె గాని మా భూములకు న్యాయమైనట్టి యుక్తమైనట్టి పన్ను రేటును విధించవలెనని రైతులుకోరిరి. ఆఖరు వాయిదాలో సంస్థానమువారి తరపున దూర్వాసుల శ్రీరామశాస్త్రిగారును, రైతుల తరపున బరాటం కొండయ్య శెట్టిగారును కొంతవరకు పై విషయముల గురించి వాదోప వాదములుగావించిరి.

4. ఆటుపైని మ॥రా॥శ్రీ స్పెషల్ రివిన్యూ ఆఫీసరువారు చాలావరకు విచారించి యీక్రిందిగువ విధమున ఆడవరం గ్రామమునకు పన్నులను విధించిరి.

వర్గా.	పరిమితి.	ఎ 1-కి రేటు.
	ఎ. శె	
1-వ తరం	210-0	రు 26-0-0
2-వ ,,	60-0	,, 17-8-0
3-వ ,,	30-0	,, 13-2-0
4-వ ,,	20-0	,, 8-12-0
వర్షాధారము	1-25	,, 4-8-0
మెట్ట 4-వ తరం	4-46	,, 2-8-0
5-వ తరం	4-18	,, 1-8-0
గ్రామ మొత్తం	330-00	కుశిస్తు 7104-5-0

5. ఈ రేట్లను వినుటకువచ్చిన అనేక మంది కవిటీరైతులు ఆగ్రహముచెంది, నిరుత్సాహులై యిండ్లకుజనిరి. మరి మనకు త్రోవలేదని వారనుకొనిరి. ఈ హెచ్చు శిస్తులెటుల సంస్థానమునకు కట్టుటోయని భయపడుచున్నారు. ఈనాలుగు సంవత్సరముల ఆర్థికమాంద్యము వలనఅనేకమంది రైతులు కవిటి ప్రాంతములో తమ భూములను సాగుచేయలేక, గౌరవమగు రైతువృత్తిని విడనాడి దగ్గరనున్న సర్కారు గ్రామములలో కూలిచేయుచూ జీవనోపాధి చేయుచున్నారు. ఇక కవిటీ రైతుల అవస్థలను వ్రాయుచో ఒక మహాభారతమగునని వేరేచెప్పనేల. పై పన్నులు ఎంతవరకు న్యాయమైనవో చదువరులే వూహించవలయును. ఈ ఆర్థిక మాంద్యపు దినములలో గవర్నమెంటురైతు ఎకరము 1-కి రు 10 లు పన్ను చెల్లించుటకు [illegible] పడుచుండగా ఎకరము 1 కి రు 26-0-0 చొప్పున కవిటీరైతును చెల్లించమనుట కడుశోచనీయము. ఇంతమహా ఘోరమగు పన్ను విధించిన రైతెట్లుబ్రతుకగలడు. వ్యవసాయపు మదుపులు, పసుపోషణ యింక ఉండనేయున్నది. ఆపైని గోరుచుట్టుమీద రోకలిపోటు యనునట్లుగా అప్పులబాధలు, సంస్థానంవారి జప్తులు, డిక్రీలు, వారంట్లు మొదలగు బాధలతో రైతు కృంగి కృశించి పోవుచున్నాడు. రైతు సంస్థానముల వాదోపవాదము లెట్లున్నను, రికార్డు దాఖలాలెట్లున్నను, ఆఫీసరువారు, న్యాయాన్యాయముల నెంచక సరియగు తరమువారీల నెంచక ఘోరమగు పన్నులు విధించిరి. శ్లో॥ ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగేయుగే॥ అను భగవద్వాక్యము వ్యర్థమైనది. కంచెయే చేనుమేసిన కాపాడువారెవరు, తల్లియే పిల్లలకు విషాన్నము పెట్టినచో దాదియేమను మొదలగు అంశములు ప్రభుత్వము వారాలోచింతురుగాక. రైతుల కష్టములు తొలగించుటకు పరమేశ్వరుడు దిక్కగు గాక.

ఇట్లు,
కవిటి రైతులు,

సనాతన ఆయుర్వేద ఫార్మసి, నాయుడుపేట.

(1) గనేరియా మిక్చర్:—[illegible] దినములలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెల. 1—0—0
(2) జ్వర కేసరి:—అన్నివిధములైన జ్వరములను నమ్మకముగాపోగొట్టును ,, 0—12—6
(3) గృహసంజీవిని:—వైద్యురాలు, లోనికి పుచ్చుకొనుటకు పనికి వచ్చును. అనేకవ్యాధుల నివారించును. ,, 0—10—0
(4) నైట్ పిల్స్:—సుఖవిరోచనకారి. మలబంధమును పోగొట్టును. ,, 0—2—6
(5) గోరోచన మాత్రలు:—బిడ్డలకువచ్చు అన్నిజబ్బులకు వాడ తగిన సంజీవిని ప్యాకెటు ,, 0—2—6

పోస్టేజి ప్రత్యేకము:— వాడవలసిన విధానము, మందుతో పంపబడును.
ఏజంట్లు కావలెను. మంచికమీషన్ యివ్వబడును.

ఆర్. ముద్దుకృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు,
నాయుడుపేట, నెల్లూరుజిల్లా.

దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహింపుడు!

స్వదేశీ సరకుల నేగాని హిందూదేశ

ఆర్థిక దుస్థితిని బాపుడు!!

ప్రతితాలూకాలో కమీషన్ మీద సబుయేజంట్లు కావలయును.

గద్రాజ్, కేరళ, మార్గో మొదలగు పరిమళమగు సబ్బులు
బెంగాలు, పౌనలూరు కాగితములు, స్వదేశి
నిప్పు పెట్టెలు, సిగరెట్లు, గొడుగులు
తదితర ఫ్యాన్సీ సామానులు
మిగుల సరసమైన ధరలకు
విక్రయించబడును.

ది నేషనల్ బిజినెస్ కార్పొరేషన్,
ఏజంట్సు అండ్ హోల్ సేల్ డీలర్సు,
పెద్దబజారు, నెల్లూరు.

ఈనాముల బిల్లు

విచారణసంఘపు నివేదిక.

చెన్నపురి రాజధానిలోని జమీందారీలందలి ఈనాము భూములకు సంబంధించిన సవరణబిల్లును విచారించిన ప్రత్యేక కమిటీవారి నివేదికయందలి ముఖ్యాంశములను క్రింద ప్రకటించు చున్నాము.

ప్రత్యేక కమిటీవారు ఆగష్టు 4 వ తేదిని గూడిరి. ఆగష్టు 27 వ తేదిలోపల బిల్లులోని నిబంధనల మీదగల ఆక్షేపణలను విన్నపములను తెలుపవలసినదని వారు కోరిరి. ఆయాక్షేపణలు ముట్టినవానిని కమిటీవారు సెప్టెంబరు 10 తేదిని తిరిగి సమావేశమయిరి. జమీందారీ ప్రతినిధులను రయితుల ప్రతినిధులను సాక్ష్యము నిచ్చుటకు వ్యవధినిచ్చిరి. వారికథనములను సంగ్రహించుటకు కోయంబత్తూరులో సెప్టెంబరు 12, 13 వ తేదిలందు సమావేశమయిరి. అప్పుడు వర్ణించిన విషయముల నెక్కువమంది సభ్యులంగీకరించిరి. అక్కడి నిర్ణయముల ప్రకారము బిల్లును సవరించిరి. అందలి నిబంధనలను సెప్టెంబరు 25, 27, 28 వ తేదిలందు కమిటీవారు ఆలోచించి వారు తమ రిపోర్టును ప్రకటించిరి.

ఆబిల్లు ప్రకారము ఈనాముగ్రామము లన్నియు జమీందారీల క్రిందనే పరిగణింపబడును. గాని ఆవిషయముల నన్నిటిని నమోదుచేసి అందలివంచి పెద్దల నమస్కరించియు హక్కుభుక్తముల ననుసరించియు ఆగ్రామములందలి స్వంత ఈనాములను నిర్ణయించెదరు. నిర్ణీతకాలమునందు కలెక్టరు ఆ సంగతుల నన్నిటిని విచారణ చేయించును. దాని ప్రకారము బిల్లులోని నిబంధనల ననుసరించి వారు తమ నిర్ణయమును ప్రకటింతురు. భూమిఖాతాయందు తెలిపిన సంగతులు తృప్తికరముగ లేని యెడల వారు అదరఖాస్తును దాఖలుచేయవచ్చును. సబ్ కలెక్టరు తీర్పుమీద జిల్లా కలెక్టరుకు అప్పీలు చేసికొనవచ్చును. దానిమీద ఈనాముల కమిషనరుకు తెలుపుకొని న్యాయము పొందవచ్చును. వారు రెవిన్యూబోర్డు మెంబరుల

విశ్వనాథ వైద్యశాల

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

మావద్ద నిద్దుష్టముగా అనేకవిధములైన ఔషధములు అప్పటికప్పుడే తయారుచే యబడియు దొరకును. మా విక్రయశాలలో అనుభవజ్ఞులగు వైద్యులు ఉచితసలహానిచ్చుట కు సిద్ధముగ నుందు రు. ప్రతిదినము సాయంకాలము ప్రధానవైద్యుల సలహాలభించును. వలసినవారికి మా కేటలాగు ఉచితము గ పంపబడును. ప్రతి ముఖ్యస్థలముల లోను ఏజెంట్లు కావలెను. కంటివైద్యము మా కుటుంబములో ప్రసిద్ధిగాంచినది.

విశ్వనాథ సుబ్బరామవైద్య,
ఆయుర్వేద డాక్టరు,
(ప్రొప్రయిటరు).

నొక్కై యుండును. అట్లు విచారణ యొనర్చు పూర్తియైన వెనుక ఆజాబితాలను ప్రకటింతురు. సవరణ చట్టములు లోనికి వచ్చిన వెనుక భూముల విభాగము విషయమై దరఖాస్తులను మంజూరు చేయరు. కారణాంతరములచే నొక భూమికి దరఖాస్తుచేయనియెడల నది జిరాయితీగ నుండును.

ఈనాముదారుడు తన స్వంత ఖర్చులతోను పాకల్లు ఎడ్లతోను 1933 నవంబరుకు పూర్వము 12 సంవత్సరములు సేద్యముచేయించిన భూములు ఈనాముల క్రింద నుండును. ఈనాములకు ఒకవేళ రైతులకు 1933 నవంబరునకు పూర్వము కౌవులన కిచ్చిన వాని ఈనాము హక్కులకు భంగముండదు.

ఒకవేళ ఆరయితులకు అపాయము జరిగినట్లు తోచినను, అట్లు దరఖాస్తు చేయవలెనని తెలియక పోయినను భూముల జాబితాలను ప్రకటించిన సంకేతములోపు వారు రెవిన్యూ అధికారులకు తమకున్న ఆక్షేపణలు తెలుపుకొని తమకు కలిగిన అన్యాయమును సవరించుకొనవచ్చును. దానిమీద కూడ పై యధికారులకు అప్పీలుచేసుకొను టకు వీలున్నది. దానిమీద అందలి లోపములను సవరించుటకు వీలుకలుగదు.

భూమి ఖాతాయందు తన ఈనాము హక్కును రుజువుచేసుకొను భారము వతనియందే యుండును.

పట్టా ముచ్చిలికా లందలి కొన్ని మాటలను బట్టి భూమి ఖాతాయందు కుడివారపు హక్కు లేదని ఋజువు చేయుటకు వీలులేదు. కొత్త

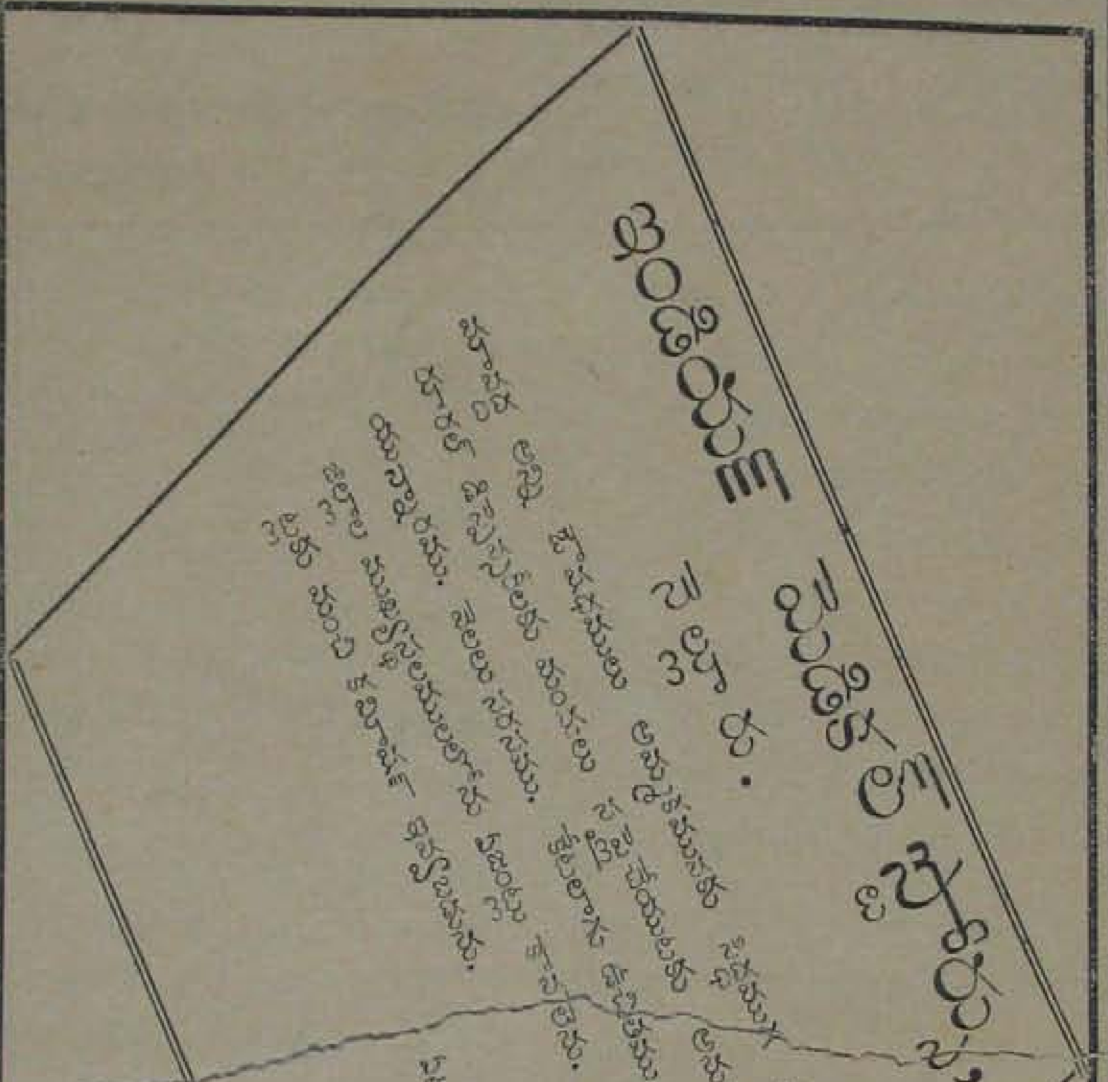

జమీందారు వద్దనుండి రైతు పట్టాపొంది సాగుచేసి శిస్తును చెల్లింపనందున వేలమైన భూమిని పాడుకొనిన వారికి సవరణ చట్టములు లోనికి రాకపూర్వము పదిరెండు సంవత్సరములు స్వంత సాగుబడిలోనుండి ఆరంభములోనే ఈనాముహక్కును పొందినప్పుడు దానికి భంగము కలుగదు.

1933 నవంబరు 1 వ తేది నాటికి కౌవులు దారునకు ఈనాము హక్కు లేదని కోర్టులో ఋజువడిన యెడలను, ఈచట్ట మవలులోనికి రాక పూర్వము మరి యెవరికిని ఆహక్కు సంక్రమింపనప్పుడును దాని ప్రకారము ఆభూమి తన ఇష్టాను సారము క్రయపరుప వచ్చును.

రెవిన్యూ అధికారులకు ముందుగ తెలుపుకొని తనకుగల హక్కును ధృవపరచు కొనని యెడలను చట్టములలోని వచ్చుటకు ముందుండిన అగ్రహారములను, అందలి భాగములును దానికి వ్యతిరేకముగ రుజువైనగాని వానిని జమీందారీల క్రిందనే వ్యవహరింతురు.

అగ్రహారములోని గవర్నమెంటు జిరాయితీలు జమీందారీ భాగములుగనే యుండును.

1935 నవంబరు పూర్వము కౌలున కిచ్చిన అగ్రహారము భూములు జిరాయితీలుగనే యుండునని కమిటీవారు మార్పుచేసిరి.

అట్లు రయితులను తొలిగించి అగ్రహారముదారులు తమ భూములను స్వాధీనము చేసికొనిన యెడల నందలి జిరాయితీహక్కులు రయితులకే చెందును. పైని ఉదాహరించిన సవరణలను చేయుటకేయి బిల్లును మార్చవలసి వచ్చెను. ఆబిల్లును తిరిగి గెజటులో ప్రకటింపవలయునని కమిటీవా రభిప్రాయపడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా రైతు సంఘము చచ్చిందా?

ఏమిఖర్మమోగాని హిందూదేశంలో నూటికి 80 మంది వ్యవసాయదారులైనా వీరి నోగక్షేమాల గూర్చి పాటుపడడానికి ఒక రైతు సంఘమైనా పట్టుమని పదికాళ్లు పని చేయడంలేదు.

నెల్లూరు జిల్లా రైతు సంఘాన్ని స్థాపించి కొద్దికాలం గొప్పగా ఉన్నదనిపిస్తుండిరి, నెల్లటి రెడ్డిగారు, రాఘవాచార్యులవారు దాన్ని అత్యంత అభివృద్ధికి తెచ్చి ఆఖాజే రిజిష్టరుచేసి దాన్ని ఉద్ధరించేటట్లు కొందరు ప్రముఖులు సంఘాన్ని చేతిలోకి లపటాయించుకొనిరి. గత 1933 ఆగష్టు లోకాబోలు ఒక మీటింగు జరిపి సంఘం రిజిష్టరు చేయునట్లున్నూ దానికి జిల్లాలో ప్రముఖులని తామనుకొనే పెద్దలు కొందరు కమిటీ మెంబర్లుగా ఉండవలసినట్లున్నూ తీర్మానించుకొనిరి. ఎట్లానైతేనేం రైతు సేవేందా ప్రధానం అనిపించుంతా రిలకాయలూపితిమి. కాని అదినుంచా ఈనాటిదాకా అది ఏమూల నిద్రపోయిందో ఆకాగితాలు ఎక్కడ పరలు బట్టాయో తెలియడంలేదు. ఎవరినడిగినా మాకు తెలియదంటారు. ఇందు కేవరు బాధ్యులో? ఇకనైనా తాము వదలుకొన్నామని ప్రకటిస్తే బాగు. డి. యం. కె. రెడ్డిగారైనా ఒక మీటింగు సమావేశపరచి తన బాధ్యత తొలగించు కొందురని ఆతురతతో ఎదురు జూస్తున్నాం.

ఇట్లు,
హనుమారెడ్డి.

రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరు డిస్మిసు చేయబడుట.

నాయుడుపేట పంచాయతీ బోర్డు యూనియన్ యెలక్షనులో వెంకటగిరి జమీందారు పార్టీకి అనుకూలముగ రెడ్డి వడిపివాడు (ఆది ఆంధ్ర) ప్రచారము చేయనందులకు, వానికైన్యా తీసుకొనుటకైవాని కిస్తుబాకీకి బొప్పలోకి జప్తి చేయమనికోరగా రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు మస్తాన్ సాహెబ్ పశువులను జప్తిచేసినందులకు డిస్మిసు చేయబడెను.

బజిరంగబలి జోతిష్యం

శ్రీ వీరాంజనేయస్వామి ఆరూఢం (ప్రశ్న)
(అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది.)

తమభవిష్యత్తునుగూర్చిన 5 ప్రశ్నలవరకు రూ 1—4—0.

ప్రశ్నలవ్రాసి ఒక కవరులో పంపిన వరుసతో ప్రశ్న కవరును అట్లనే పంపబడును.

జాతకసరల్, శేక ప్రశ్న ప్రాసికాలమును తెలుపవలెను.

"తపాలసెలవు వేయు"

ఇతరా యితర విషయములకు వ్రాసేది.

అ. క. కృష్ణమాచార్యులు,

బజిరంగబలి జ్యోతిషం, మున్నూరుపోష్టు
దిండివనం (మార్గం) సౌత్ ఆర్కాటు జిల్లా.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, వెల్లూరు వెంకటాద్రిమానాయుడు. జమీన్ రైతు ముద్రాలయం, గాంధీనగర్, నెల్లూరు.